

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
FILOZOFICKÁ FAKULTA
ÚSTAV ROMANISTIKY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

STUDENTSKÝ SLANG V QUÉBECKÉ FRANCOUZŠTINĚ
FORMÁLNÍ A SÉMANTICKÁ ANALÝZA

Vedoucí práce: doc. PhDr. Ondřej Pešek, Ph.D.

Autor práce: Eliška Soudková

Studijní obor: FJEMO

Ročník: 3.

2015

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b. zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to ve zkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích, 5. května 2015

Eliška Soudková

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce panu doc. PhDr. Ondřeji Peškovi, Ph.D. za výbornou spolupráci a cenné rady.

Dále bych chtěla vyjádřit své díky Margaux Le Calvar za pomoc při komparaci výrazů s metropolitní francouzštinou. Stejně tak děkuji i Laurence Venancio za dešifrování některých příliš hovorových québeckých pojmů. Následně bych ráda vyjádřila vděčnost Samuelu Rycovi s jehož zásluhou jsem mohla strukturovat dotazníky tak, aby byly srozumitelné všem québeckým studentům. A v neposlední řadě děkuji také všem ostatním, kteří jakýmkoli způsobem podporovali mou tvorbu.

Anotace

Tématem této bakalářské práce je studentský slang v québecké francouzštině. Práce je dělena na dvě části, část teoretickou a část praktickou.

Teoretická část se zabývá historií québecké francouzštiny, jejími odlišnostmi od francouzštiny metropolitní a dále definuje základní lingvistické pojmy použité při analyzování québeckého slangu.

V praktické části je představen výzkum slangu studentů v Québecu. V této části se také nachází kompletní korpus sesbíraných výrazů obsahující i srovnání s francouzštinou ve Francii a navržené české ekvivalenty. Práci doplňuje francouzsko-český glosář.

Klíčová slova: studentský slang, Québec, francouzština

Abstract

The theme of this bachelor thesis is Students' slang in the Quebec French - formal and semantic analysis. The thesis is divided into two parts - theoretical and practical.

The theoretical part focuses on the history of Quebec French and on the major differences between French used in France and French used in Quebec. It also contains definition of the most important linguistic terminology used later in analysing the Quebec slang.

In the practical part you can find the research of students' slang in Quebec. There is also a complete corpus of expressions used which contains a comparison with French from France and suggestions of Czech translation. The thesis is completed with a French-Czech glossary.

Key words: students' slang, Quebec, French

Obsah

Úvod.....	7
1. Francouzština v Québecu	9
1.1. Historie.....	9
1.2. Jazyková specifika	12
2. Vymezení pojmů	17
2.1. Definice slangu	17
2.2. Procesy tvorby argotických výrazů	19
2.2.1. Procesy sémantické	19
2.2.2. Procesy formální	22
3. Sestavení korpusu	25
3.1. Dotazníkové rešerše	25
3.2. Excerpce z tištěných a elektronických zdrojů	26
4. Představení korpusu	28
4.1. Sémantická specifika.....	28
4.2. Formální specifika.....	29
4.3. Analýza a prezentace výsledků	30
4.3.1. Strava studentů.....	31
4.3.2. Zkoušky.....	39
4.3.3. Vyučovací hodiny	45
4.3.4. Jak se studenti nazývají mezi sebou.....	50
4.3.5. Studentské večírky	56
4.3.6. Kampus	67
4.3.7. Akademický personál.....	70
4.3.8. Ubytování.....	72
4.3.9. Sport.....	75
4.3.10. Doprava do školy	78
4.3.11. Ostatní	82
4.4. Shrnutí výsledků výzkumu.....	86
Závěr	88
Résumé.....	90
Prameny a literatura	93
Přílohy.....	95
1. Dotazník.....	95
2. Geografický původ respondentů	97
3. Glosář.....	99

Úvod

Každý frankofonní návštěvník Québecu zajisté došel ke stejnému poznání jako my - québecká francouzština se od té z Francie velice liší. A to nejen svým přízvukem, výslovností některých slov a odlišnou slovní zásobu, ale i jinými větnými konstrukcemi či pragmatictějším pojetím jazyka. Méně přísné rozlišení mezi stylistickými rovinami nebo zjednodušený pravopis dělají z québecké varianty francouzštiny jazyk uživatelsky přátelský.

Těchto rozdílů je třeba být si vědom před cestou za oceán. Chce-li si nic netušící návštěvník Québecu objednat v restauraci nealkoholický nápoj a požádá o "*boisson*", jaké je jeho překvapení, když je mu následně nabídnut pouze alkohol. Nenapadne ho totiž, že v Québecu se slovem "*boisson*" označují alkoholické nápoje a pro ty nealkoholické existuje (ve Francii téměř neužívané) slovo "*breuvage*". Lidé, zvyklí nakupovat ve Francii, se v québeckém obchodě podiví, když jim prodavač či prodavačka tyká. Stejně tak je ve Francii nevídané, aby studenti tykali svým učitelům. V Québecu je toto běžným jevem.

Tato bakalářská práce se soustředí na mluvu frankofonních studentů v kanadské provincii Québec. Jejím cílem je sestavit korpus slangových výrazů používaných québeckými studenty a ten následně pomocí sémantické a formální analýzy interpretovat.

Vzhledem k šíři tématu jsme se rozhodli záběr práce zúžit, a sice na mluvu québeckých studentů ve spojitosti se školou a kampusem. Z této oblasti jsme vybrali 10 tematických okruhů, ze kterých jsme pomocí dotazníkových rešerší hledali studentské slangové výrazy. Zajímaly nás pojmy z oblastí: strava studentů, zkoušky, vyučovací hodiny, jak se studenti nazývají mezi sebou, studentské večírky, kampus, akademický personál, ubytování, sport a doprava do školy. V poslední otevřené otázce jsme nechali dotazovaným prostor napsat jakékoli další výrazy spojené se studiem, které by je v průběhu vyplňování dotazníku napadly a které nespádají ani do jedné z deseti podkategorií.

Práce je tradičně rozdělena na část teoretickou a praktickou.

V první polovině teoretické části práce se věnujeme francouzštině v Québeku a to jak z hlediska historického (proč se vlastně mluví v Kanadě francouzsky?), tak i co se týče jejich specifik a hlavních odlišností od francouzštiny metropolitní.

V její druhé polovině nejprve definujeme slang a následně popisujeme metody tvorby argotických výrazů. Co je to kalkování a afereze? Co je to výpůjčka, co je to anglicismus?

V praktické části nejprve představujeme náš výzkum. Jak probíhal výběr respondentů? Jak jsme tvořili dotazník? Dále tento výzkum analyzujeme. Jakými postupy vznikala jednotlivá slova a výrazy? A co vlastně znamenají? Jsou také používány ve Francii? Či tam mají úplně jiný význam? Naše závěry jsou pro větší přehlednost představeny ve formě tabulek.

Při psaní části práce zaměřující se na historii a specifika francouzštiny v Québeku vycházíme především z informací z knihy *Francouzština v Kanadě (2005)* od Jaromíra Kadlece působícího na Univerzitě Palackého v Olomouci.

Definice lingvistických pojmů čerpáme primárně z *Encyklopedického slovníku češtiny (2002)* autorů P. Karlíka, M. Nekuly a J. Pleskalové (eds.). Při popisu procesů tvorby argotických výrazů se inspirováme dílem J.-P. Goudaillera *Comment tu tchatches! (2001)*, které se zaměřuje na slangovou mluvu mládeže francouzských předměstí.

Výrazy získané dotazníkovým šetřením ověřujeme při jejich analýze ve Slovníku québecké francouzštiny (*Dictionnaire québécois-français, 2003*) od Lionela Meneyho. Jedná se o zatím poslední slovník francouzštiny v Québeku zaměřující se především na rozdíly oproti francouzštině ve Francii. Dále k jejich ověření užíváme internetový slovník Wikébec.org (dostupný na <http://www.wikebec.org/>), který se vyznačuje tím, že do něj mohou uživatelé doplňovat hesla a on tak do velké míry reflektuje nejaktuálnější slovní zásobu.

1. Francouzština v Québecu

V této kapitole se blíže zaměříme na francouzštinu v Québecu a to nejdříve z historického a následně z lingvistického úhlu pohledu.

Kanada je federací se dvěma oficiálními úředními jazyky, angličtinou a francouzštinou. Nejsilnější postavení má francouzština v provincii Québec, kde plní roli jediného úředního jazyka. V jiných kanadských provinciích také najdeme frankofonní mluvčí (například v Novém Brunšviku či Severozápadních teritoriích), oproti Québecu jsou však oproti svým anglofonním sousedům ve výrazné menšině.¹

Se svými necelými 8 miliony obyvateli představuje Québec více než 1/5 kanadského obyvatelstva. Jedná se hned po Ontariu o druhou nejzaldněnější kanadskou provincii. Francouzsky zde jako mateřským jazykem mluví téměř 80 % obyvatel.²

1.1. Historie

V době kolonizování amerického kontinentu v 16. století a 17. století připlouvalo do "Nového světa" mnoho Evropanů především z Francie, Anglie a Španělska. Na území dnešní Kanady byli nejpočetněji zastoupeni Angličané a Francouzi. Ti vedli dlouhé boje o nadvládu nad jednotlivými oblastmi. Zpočátku zabrali Francouzi velkou část Kanady včetně Akádie, Newfoundlandu, Nového Skotska a Hudsonova zálivu. V 18. století britští kolonizátoři získali převahu a Francouze z těchto teritorií vytlačili. Francouzi se pod vedením mořeplavce Champlaina usadili na srázu nad řekou Svatého Vavřince. Tam byla založena první trvalá evropská osada, později provincie Québec. V jazyce domorodých Algonkinů označuje slovo "*kebec*" úžinu. Zde se francouzština uchytila jako hlavní jazyk.³

---

¹ KADLEC, Jaromír. *Francouzština v Kanadě*. Vyd. 1. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2005. 384 s. ISBN 80-244-0976-3

² STATISTICS CANADA. 2012. *GeoSearch. 2011 Census. Statistics Canada Catalogue no. 92-142-XWE* [online]. Ottawa, Ontario. Poslední aktualizace 24. 10. 2012. [Cit. 2014-09-21]. Dostupné z <http://geodepot.statcan.gc.ca/GeoSearch2011-GeoRecherche2011/GeoSearch2011-GeoRecherche2011.jsp?lang=E&otherLang=F>

³ KADLEC, Jaromír. *Francouzština v Kanadě*. Op. cit., s. 11-13.

Z Francie putovali přes oceán vzdělaní, gramotní lidé pocházející z měst. Québec tak byl zpočátku oproti Francii, kde negramotnost dosahovala až 80 %, osídlen velice výběrovou skupinou lidí. Ti si nicméně každý přivezli své nářečí, z nichž nejvíce ovlivnilo jazyk v Québeku nářečí normandské spolu s dalšími dialekty ze severozápadu Francie. Aby si všichni obyvatelé kolonie navzájem rozuměli, byl v Québeku vyvíjen oproti Francii větší tlak na unifikování jazyka. Tomu napomáhaly především takzvané "královny dcery" ("*filles du roi*"), které byly do Québeku posílány, aby vyrovnaly tamní deficit žen. Jednalo se o dívky mladší 25 let, nejčastěji sirotky bez věna, které ve Francii neměly budoucnost. V Paříži se ve specializovaném ústavu učily ručním pracím a náboženství. Následně byly ze západofrancouzského přístavu v La Rochelle posílány do Kanady. Cesta lodí byla těžká a mnohé se při plutí na nový kontinent nedožily. V Kanadě se pak díky vysokému počtu nápadníků mohly rychle věnovat svému hlavnímu úkolu, jímž bylo založit novou rodinu.⁴ I jejich zásluhou se tak od konce 17. století po celé kolonii rozšířil jazyk elity. Byly to totiž především matky, kdo ovlivňoval jak výchovu, tak i mluvu dětí.

Francouzština se v Québeku vyvíjela jiným směrem než francouzština v Evropě. Toto bylo zapříčiněno vícero důvody. Jedním z nich bylo složité spojení a pomalá komunikace mezi Evropou a Kanadou. Dále byli Québečané konfrontováni s úplně jinou realitou každodenního života než obyvatelé Hexagonu⁵ a jejich slovní zásoba se tak musela přizpůsobit rozdílné mimojazykové skutečnosti.⁶ Důležitou roli v odlišném vývoji québecké francouzštiny hrál také fakt, že musela o své přežití bojovat s neustále přítomnou angličtinou.

V roce 1759 byl Québec dobyt Anglií a na téměř 200 let odříznut od Francie a jejího vlivu. Nastalo tak období hojného vypůjčování si slov z angličtiny, a to především v oblasti obchodu a techniky.⁷

Angličtina byla jazykem obchodu a hospodářství. Politické, správní a soudní instituce se vytvářely podle britských vzorů a anglická slova tak pronikala do kanadské francouzštiny, která v té době ještě nenabízela vhodné ekvivalenty.

---

⁴ KADLEC, Jaromír. *Francouzština v Kanadě*. Op. cit., s. 15-18.

⁵ díky jejímu šestiúhelníkovému tvaru nazývají Francii její obyvatelé často Hexagon

⁶ COLLECTIF ULYSEE. *Le québécois pour mieux voyager*. Vyd. 5. Kanada: Guides de voyage Ulysee, 2010. 192 s. ISBN : 9782894649268, s. 10.

KADLEC, Jaromír. *Francouzština v Kanadě*. Op. cit., s. 285.

⁷ COLLECTIF ULYSEE. *Le québécois pour mieux voyager*. Op. cit., s. 11.

Ve městech se mluvilo především anglicky, na venkově se francouzština udržovala. Velká francouzská revoluce z r. 1789 přinesla sice mnoho nových slov spojených s politikou, nicméně v Québeku vzbudila spíše šok. Québečané, kteří nevěděli, jaký postoj zaujmout k dění na starém kontinentě, se tudíž ještě více přimkli k již tak velice vlivné církvi.⁸

Odborné výrazy byly přebírány z angličtiny. Každý, kdo chtěl rozumět novému technickému oboru, musel umět anglicky. Québecká elita byla okouzlena angličtinou, Británie jí byla vzorem nejen ve stylu oblékání, ale i v jazyce a zvycích. Byť byli anglofonní mluvčí v Québeku menšinou, jejich vliv byl nepřehlédnutelný.⁹

Není proto divu, že historie francouzštiny v Québeku je skutečně poznamenána především boji o její přežití. Oficiální bilingvismus (dvojazyčnost) byl v Kanadě zaveden až roku 1974.¹⁰ Otázka jazyka byla do té doby často záminkou pro nejrůznější ideologické, hospodářské i politické ideje. Francouzština se stala symbolem osvobozené společnosti.¹¹

V 60.-80. letech 20. století se v Québeku značně řešila otázka kvality francouzštiny. Québečané se styděli za svůj jazyk a kulturu. Začal se objevovat termín "joual" (ze zkomoleného slova "*cheval*", kůň), kterým se označovala francouzština, používaná zejména nižšími vrstvami obyvatelstva, s velkým množstvím anglicismů, nedbalou výslovností a zjednodušenou větnou skladbou. Existuje vícero definic "joualu", většina se nicméně shoduje na tom, že je toto označení zatíženo negativní konotací. V dnešní době však již mladí lidé nevědí, co "joual" vlastně znamená. Jedná se pro ně především o abstraktní výraz z historie.¹²

V roce 1977 vešel v Québeku v platnost jazykový zákon "Charta francouzského jazyka" ("*Charte de la langue française*"), který stanovil francouzštinu jako jediný jazyk komunikace ve správě, veřejném životě, obchodě a vyučování.¹³ Québec si tak začal

---

⁸ BLAKE, Raymond. *Canada and the search for identity, nationalism, multiculturalism and sustainability* přednáška na UBS Lorient 9/10/2014

⁹ zdroj KADLEC, Jaromír. *Francouzština v Kanadě*. Op. cit., s. 44-48.

¹⁰ KADLEC, Jaromír. *Francouzština v Kanadě*. Op. cit., s. 169.

¹¹ KADLEC, Jaromír. *Francouzština v Kanadě*. Op. cit., s. 59.

¹² KADLEC, Jaromír. *Francouzština v Kanadě*. Op. cit., s. 187.

¹³ SOCHOREK, Radim. *Kanadský Québec slaví 30 let jazykového zákona* [online].

Aktualizováno 29/08/2007 [cit. 14/12/2014]. Dostupné z:

<http://www.sochorek.cz/cz/pr/blog/1188431156-kanadsky-quebec-slavi-30-let-jazykoveho-zakona.htm>

vytvářet vlastní jazykovou normu. Na tu dnes dohlíží především "Úřad pro francouzský jazyk" ("*Office québécois de la langue française*").

V současné době se rozdíly mezi québeckou a metropolitní francouzštinou zmenšují, především díky rozvoji elektronických médií. Snazší komunikace avšak také zapříčiňuje, že si je oba národy také více uvědomují. Kanadčané nicméně již nevzhlíží ke francouzštině ve Francii jako k nedostižnému vzoru, ale jsou hrdí na svou jedinečnost danou mj. i jazykovými odlišnostmi.¹⁴

Z historického vývoje québecké francouzštiny jednoznačně vyplývá, že se jedná o variantu francouzského jazyka, která obsahuje vlastní jedinečná specifika. V následující podkapitole se budeme věnovat právě těmto konkrétním rozdílům.

1.2. Jazyková specifika

Jeden z charakteristických rysů québecké francouzštiny se váže již ke způsobu osídlování provincie. Všichni kolonizátoři připlouvali přes oceán, a tak i vzhledem k bezprostřední blízkosti veletoku Svatého Vavřince byl od počátků život místních úzce spjat s loděmi. Proto se pojmy typu "*embarquer*" či "*débarquer*" (nalodit, vylodit) včlenily do běžné mluvy a jejich význam se oproti francouzštině v Evropě rozšířil. V Québecu se užívají nejen pro označení nalodění či vylodění, ale také pro nástup na jakýkoliv jiný dopravní prostředek či výstup z něho. Můžeme tak slyšet například "*j'ai embarqué le bus*" ve významu "nastoupil jsem do autobusu".¹⁵ Další výraz pocházející původně z mluvy námořníků je například "*virer de bord*" (pův. "otočit loď o 180°"), používaný v rozšířeném smyslu pro jakoukoliv změnu názoru.¹⁶

Slovní zásoba typická pro kanadskou francouzštinu je také ovlivněna indiánskými jazyky, které zde existovaly dlouho před připlutím prvních kolonizátorů. Názvy mnohých míst, zvířat, rostlin či jídel tak již byly dané a později jen zapracované

---

¹⁴ KADLEC, Jaromír. *Francouzština v Kanadě*. Op. cit., s. 63.

¹⁵ KADLEC, Jaromír. *Francouzština v Kanadě*. Op. cit., s. 263-264.

¹⁶ TOUPINISÉE, Céline. *Expressions québécoises & différences Québec/France* [online, video, 5:07]. Aktualizováno 01/02/2014 [cit. 20/11/2014]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=GiG1Vty2Ujk> # Expressions québécoises & différences Québec/France

do québecké francouzštiny.¹⁷ Jako příklad můžeme uvést samotný název státu Kanada, pocházející z indiánského slova "*kanata*", označující pro domorodce jednoduše vesnici.

Již v předchozí části jsme zmínili nezanedbatelný vliv angličtiny na québeckou francouzštinu. Ten se projevil například ve specializovaných oblastech (jako automobilový průmysl), kde u odborných termínů dlouho neexistovaly francouzské ekvivalenty. Všichni pracovníci v dané oblasti tak byli nepřímou nuceni užívat anglickou terminologii. I nyní, kdy je francouzská slovní zásoba obohacena o dané pojmy, mnohdy přetrvává zvyk užívat pojmenování anglická. Není proto nijak překvapivé, že jeden z faktorů, který nejrychleji upoutá návštěvníka v Québece, je míra užívání anglických slov či slov anglického původu. Může se jednat jak o slova pojmenovávající např. části auta (anglická "*dashboard*" a "*windshield*" namísto francouzských "*tableau de bord*" a "*pare-brise*" pro "palubní desku" a "přední sklo"), tak o pouhé výplňky sloužící k zaplnění prázdných míst ve výpovědi a o komentáře pronesené mnohdy bezmyšlenkovitě. Místo francouzského "*en tout cas*" uslyšíme v Québece "*anyway*", "*peu importe*" bude nahrazeno výrazem "*whatever*", návrh, který nepřipadá v úvahu, bude v Québece odmítnut slovy "*no way*", namísto francouzského "*hors de question*" a bude-li si chtít v Québece někdo povzdechnout, použije spíše výrazů "*oh boy*" či "*oh my God*" namísto "*mon Dieu*".¹⁸ Myslet si však, že je québecká francouzština na rozdíl od francouzštiny používané ve Francii protkaná anglicismy, by bylo mylné. Naopak, kvůli silné hrozbě zániku francouzštiny vešly v Québece v platnost jazykové zákony, které nařizují důsledné překládání anglických termínů do francouzštiny. Již v zákoně "*Charte de la langue française*", přezdívaném "Zákon 101", který definuje francouzštinu jako jediný oficiální jazyk v Québece, je francouzština prohlášena hlavním jazykem v oblasti zákonodárství, soudnictví, administrativy, práce, obchodu, služeb i vzdělávání.¹⁹ Mimo jiné tam je uvedeno, že všechny nápisy na produktech určených ke koupi musí být imperativně ve francouzštině. Paradoxně je tak ve Francii používáno mnohem více lexikálních anglicismů (slov přejatých z angličtiny) než v Québece. Chceme-li ve Francii nakupovat, řekneme že půjdeme "*faire du*

---

¹⁷ COLLECTIF ULYSEE. *Le québécois pour mieux voyager*. Op. cit., s. 11.

¹⁸ TOUPINISÉE, Céline. *Expressions québécoises & différences Québec/France* [online, video]. Op. cit.

¹⁹ GOUVERNEMENT DU QUÉBEC. *Charte de la langue française* [online]. Aktualizováno 01/12/2014 [cit. 05/12/2014]. Dostupné z: http://www2.publicationsduquebec.gouv.qc.ca/dynamicSearch/telecharge.php?type=2&file=/C_11/C11.html

shopping", zatímco v Québeku půjdeme "*magasiner*". Podobně na dopravní značce prikazující zastavit uvidíme ve Francii nápis "*STOP*", zatímco v Québeku to bude "*ARRÊT*". Ve Francii se běžně setkáme s výrazem "*weekend*", zatímco v Québeku se upřednostňuje kalk (doslovný překlad) "*fin de semaine*". Ve Francii žvýkáme "*chewing-gum*" a v Québeku "*gomme à mâcher*", atp.²⁰ Podobných příkladů by se dalo najít nespočet.

Vlivem angličtiny však nelze vysvětlit všechny rozdíly mezi kanadskou francouzštinou a francouzštinou užívanou v Evropě.²¹

Pozornost návštěvníka Québeku upoutají také slova francouzského původu užívaná ovšem v jiném kontextu a s jiným významem než ve Francii. Příkladem mohou být "*gosses*" označující ve Francii "děti" a v Québeku "varlata", "*soucette*" a "*souçon*" znamenající v Québeku "cucflek" a "lízátko" a ve Francii mající význam přesně opačný, "*bonjour*" užívané v Québeku pod vlivem angličtiny i jako loučení, zatímco ve Francii pouze jako přivítání. Posunutý význam mají v Québeku i označení jídel. Zatímco ve Francii si dáme ráno "*petit déjeuner*", v poledne "*déjeuner*" a večer "*dîner*", v Québeku posnídáme "*déjeuner*", k obědu si dáme "*dîner*" a povečeříme "*souper*". Oznamením "*je suis brûlé*" v Québeku nedáme svému okolí vědět, že jsme popálení, ale že jsme k smrti unavení. A řekne-li Québečan o něčem, že "*c'est de valeur*", nedává tím najevo, že to má velkou hodnotu, jak by lidé znalí francouzštiny z Francie mohli předpokládat, ale pouze že "to je škoda". Tyto rozdíly v užívání a falešní přátelé²² mohou vést k nejrůznějším více či méně komickým situacím, a proto je dobré se s nimi seznámit před cestou za oceán.

Další lexikální rozdíly, které návštěvník Québeku nepřehlédne, spočívají ve způsobu, jakým Québečané klejí a urážejí. Na rozdíl od Francie, kde jsou sprostá slova spojena nejčastěji s vyměšováním či sexuálním životem (např. "*merde*", "*bordel*" či "*putain*"), čerpá québecká slovní zásoba urážek a kleteb v bohatém lexiku náboženství. Tento jev je možno vysvětlit velice silným a dlouhotrvajícím vlivem, jaký měla v historii na québeckou společnost katolická církev. Jako protest proti autoritám a přísným společenským zákonům se začala užívat slova referující původně k náboženství jako

---

²⁰ KADLEC, Jaromír. *Francouzština v Kanadě*. Op. cit., s.283.

²¹ KADLEC, Jaromír. *Francouzština v Kanadě*. Op. cit., s. 273.

²² slova či výrazy, které mají stejnou či podobnou formu ve dvou rozdílných jazycích, ale jejich význam se liší

urážky. Jelikož se ovšem jednalo o jazyková tabu, docházelo u nich často k formální deformaci, substituci či zkracování. Mezi 6 nejčastěji užívaných slov patří "*crisse*" (Kristus), "*câllice*" (kalich - bohoslužebná nádoba na víno), "*tabarnac*" (tabernákl - svatostánek), "*ostie*" (hostie), "*calvaire*" (kalvárie) a "*ciboire*" (ciborium - nádoba na hostie). Tyto výrazy, které již zcela ztratily svůj původní význam, se dají užívat samostatně či se mohou mezi sebou libovolně kombinovat. Québecané užívají tato slova nejen jako nadávky, ale i pro zdůraznění tvrzení. Například "*criss*" je užíváno namísto "*très*" či "*vraiment*". Francouzi hojně užívané "*merde*" má v Québeku podobu "*marde*", ale jeho užití je vzácné. Mnohem častěji se setkáme s anglicismy "*fuck*" a "*shit*".²³

V québecké francouzštině najdeme oproti francouzštině evropské také rozdíly v gramatických konstrukcích. Ty jsou zapříčiněny tím, že v 18. a 19. století bylo v Québeku málo škol a celkově o poznání horší přístup k psaným textům. Knihy byly vzácností a tištěný text (plakáty, vývěsní tabule, atp.) byl k vidění především ve městech. Většina obyvatel kolonie však žila v menších osadách. Gramatické konstrukce se tak tvořily stále více intuitivně a vzdalovaly se tak gramatickým konstrukcím typickým pro Île-de-France.²⁴ Jako příklad je možno uvést vkládání slovíčka "*tu*" (vyslovovaného [tsu]) do vět, především do otázek. Chce-li se Québecan zeptat "chceš" ("*tu veux?*"), řekne "*tu-veux-tu?*"²⁵, chce-li se zeptat "mohu" ("*je peux?*"), řekne "*je peux-tu?*" atp. Dalším příkladem může být užívání jednoduchého spojení "*fait que*" namísto nejrůznějších francouzských spojek ("*alors*", "*donc*", "*ce qui cause que*"...). Nutno zdůraznit, že tento rozdíl se vyskytuje pouze v mluvené vrstvě jazyka.

Rozdílná výslovnost stejných slov v Québeku a ve Francii je také jedním z faktorů, kterých si návštěvník této kanadské provincie rychle všimne. Upoutá například afrikace²⁶ souhlásek [t] a [d], které se před předními zavřenými hláskami (i, e) vyslovují [t^s] a [d^s]. U dlouhých samohlásek dochází v québecké francouzštině k diftongizaci²⁷ a například slova "*rêve*" či "*père*" se pak vyslovují [ra^ev] a [pa^er].²⁸

²³ KADLEC, Jaromír. *Francouzština v Kanadě*. Op. cit., s. 264-267.

²⁴ COLLECTIF ULYSEE. *Le québécois pour mieux voyager*. Op. cit., s. 10.

²⁵ TOUPINISÉE, Céline. *Expressions québécoises & différences Québec/France* [online, video]. Op. cit.

²⁶ proces tvoření tzv. afrikát, neboli polosykavek - jedná se o polozávěrové souhlásky, např. č, c

²⁷ diftong je dvojhhláska neboli foném složený ze dvou vokálů - obvykle zčásti redukováných - které jsou v téže slabice, diftongizací pak nazýváme vytváření dvojhhlásky

²⁸ KADLEC, Jaromír. *Francouzština v Kanadě*. Op. cit., s. 222-224.

V této první kapitole jsme si představili základní specifika a odlišnosti québecké francouzštiny. Ve druhé kapitole se podíváme, jaké lingvistické pojmy budeme používat k jejímu následnému zkoumání.

2. Vymezení pojmů

Jak již bylo v úvodu zmíněno, cílem této bakalářské práce je sestavit a analyzovat korpus výrazů užívaných studenty québeckých škol. V následující kapitole nejprve definujeme pojmy, se kterými se budeme při analýze výrazů nejčastěji setkávat. V další části této kapitoly pak popíšeme procesy, kterými se tyto výrazy vytvářejí.

2.1. Definice slangu

Dle encyklopedického slovníku češtiny je slang *"svébytná součást národního jazyka, jež má podobu nespisovné nebo hovorové vrstvy speciálních pojmenování (jednoslovných i frazémů), realizované v běžném, nejčastěji polooficiálním a neoficiálním jazykovém styku lidí vázaných stejným pracovním prostředím nebo stejnou sférou zájmů a sloužící jednak specifickým potřebám jazykové komunikace, jednak jako prostředek vyjádření příslušnosti k prostředí či k zájmové sféře."*²⁹ Jinými slovy je slang neboli sociální nářečí (sociolekt) specifickou lexikální vrstvou jazyka, která vznikla především z důvodu stále aktuální potřeby lexikální diferenciaci, zejména v ústní komunikaci. Slang je často užíván ve spontánních situacích, ve kterých dochází k výběru nespisovných výrazů či k elipse (vypouštění slov či vět).

Z jazykových aspektů je slang charakterizován využíváním produktivních postupů bez ohledu na spisovnost, dále systémovostí, snahou o pojmovou diferenciaci a komunikativní funkčností. Mluvíci užíváním slangových výrazů vyjadřují svůj vztah k oboru a často volí expresivní vyjádření.

Z mimojazykových aspektů mají na slangové vyjadřování vliv například povaha a stupeň uzavřenosti prostředí, věkové a sociální složení příslušníků dané skupiny či psychické faktory ovlivňující mluvčí.

---

²⁹ KARLÍK, P.; NEKULA, M.; PLESKALOVÁ, J. (eds.). *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Lidové noviny, 2002, 604 s. ISBN 80-7106-484-X, s. 405.

Slang se může dělit na profesionální a skupinový. V případě studentské mluvy se jedná spíše o slang profesionální, tedy o "*úzus příslušníků určitého zaměstnání*"³⁰.

Mezi slangovými výrazy rozlišujeme profesionalismy a slangismy.

Professionalismy jsou nespisovné názvy terminologické povahy motivované věcnými důvody, jako například snahou o výrazovou úspornost, jednoznačnost a mobilnost v mluvené komunikaci. Tyto výrazy nejsou expresivní (jsou nocionální) a jen omezeně mají synonyma. Vytvářeny jsou zejména kvůli potřebě pojmové diferenciaci. Ze studentského prostředí můžeme uvést jako příklad "dálkař" = "student dálkového studia".

Slangismy se oproti profesionalismům vyznačují svou expresivností a citovou příznakovostí.³¹ Tvoří se z důvodu potřeby zvýraznit výjimečnost prostředí a aktivitu mluvčího i jeho osobní vztah k dané činnosti. Výjimkou není vyskytování celých řad synonym, které často vznikají jazykovou hrou či averzí mluvčích vůči oficiálnímu vyjadřování. Do této kategorie spadají například studentské výrazy "prasknout", "vyletět" a "rupnout" užívané jako synonyma formálního "neuspět u zkoušky". Slangismy, které ztratí vazbu na vymezenou sociální skupinu a zobecní, jsou nazývány interslangismy. J. Hubáček, který ve svém díle Malý slovník českých slangů z r. 1988 hovoří o této kategorii slangismů, uvádí příklad syntagmatu "klamat tělem" užívaného dnes již všeobecně jako synonymum slova "podvádět".

Specifickým typem sociolektu (slangu) je argot (též hantýrka či žargon). Jedná se o "*specifickou lexikální vrstvu příznačnou pro neoficiální ústní komunikaci sociálních skupin v oblasti činnosti společensky nežádoucí až škodlivé*".³² Argot používají ty sociální skupiny, jejichž cílem je komunikovat tajně, tak, aby jim nebylo ostatními porozuměno. Jako příklad můžeme uvést vězně či narkomany. Z této hlavní

---

³⁰ KARLÍK, P.; NEKULA, M.; PLESKALOVÁ, J. (eds.). *Encyklopedický slovník češtiny*. Op. cit., s. 405.

³¹ stylový příznak odlišuje výrazy stylisticky bezpříznakové = neutrální (př. "neuspět") od výrazů příznakových (př. "rupnout")

³² KARLÍK, P.; NEKULA, M.; PLESKALOVÁ, J. (eds.). *Encyklopedický slovník češtiny*. Op. cit., s. 406.

charakteristiky argotu vyplývá, že jeho poznání a popsání je výrazně složitější než popsání slangu.³³

Argotické výrazy umožňují společnosti mluvit i o tématech, která jsou považována za tabu. Jejich cílem tak může být skrýt smysl slova před "nezasvěcenými". V takovémto případě se dle J.-P. Goudailliera jedná o funkci kryptickou³⁴. Případně mohou být výsledkem hry s jazykem. Mluvčí, kteří si pohrávají se slovy, mnohdy vytvářejí nové výrazy a spojení, které mohou být řazeny mezi argot. Tehdy se jedná o funkci hravou³⁵. Dále mohou argotické výrazy používané skupinou mluvčích sloužit k její vzájemné identifikaci. Užívání stejného lexika podporuje pocit sounáležitosti mezi danou skupinou lidí. V takovém případě mluvíme o funkci identitární^{36,37}.

Studentský slang má především tuto identitární funkci sloužící jeho uživatelům k odlišení se od ostatních vrstev obyvatelstva. Zároveň jeho slovník pramení z potřeby jednoznačně a neformálně referovat k mimojazykové realitě každodenního života studentů.

Po definování a bližším popsání slangu se v následující části práce podíváme, jak se takovéto argotické či slangové výrazy vytvářejí.

2.2. Procesy tvorby argotických výrazů

Podle J.-P. Goudailliera (*Comment tu tchaches!*) existují dva procesy tvorby argotických výrazů. Jedná se o procesy sémantické a formální.

2.2.1. Procesy sémantické

Mezi sémantické procesy tvorby argotických výrazů Goudailler řadí mj. výpůjčku, metaforu a metonymii.

---

³³ KARLÍK, P.; NEKULA, M.; PLESKALOVÁ, J. (eds.). *Encyklopedický slovník češtiny*. Op. cit., s. 405-406.

³⁴ z francouzského "fonction cryptique"

³⁵ z francouzského "fonction ludique"

³⁶ z francouzského "fonction identitaire"

³⁷ GOUDAILLER, J.-P., *Comment tu tchatches!*. Paris: Maisonneuve et Larose, 2001, 306 s. ISBN 2-7068-1476-4, s.14.

Výpůjčka (přejímka)

Při jazykovém kontaktu dvou a více různých jazyků dochází k přímému či zprostředkovanému převzetí jazykových forem z jednoho jazyka do druhého. Časem se nově přejaté jazykové formy adaptují přijímajícímu jazyku a začlení se do jeho slovotvorného a morfologického systému. Z tohoto důvodu nejsou staré, již plně adaptované a do lexika začleněné výpůjčky, považovány jako cizí, zatímco výpůjčky novodobé ano. Podle postavení v lexiku můžeme rozlišovat výpůjčky spisovné (kterých je málo), odborné (jež se vyskytují především v odborných textech), obecné (kterých je velké množství a do jazyka se dostávají především díky slangu), slangové (často jen ve fonetické podobě), argotické (mezi nimi jsou značné lokální rozdíly), archaické (dnes již neužívané) a dialektické (nejčastěji v pohraničních oblastech).³⁸ V québecké francouzštině se setkáme především s výpůjčkami z angličtiny.

Anglicismus

V québecké francouzštině dochází často k výpůjčkám z angličtiny, k tzv. anglicismům.

Úřad pro francouzský jazyk (*Office québécois de la langue française*) anglicismy dále dělí na anglicismy integrální, hybridní, sémantické, syntaktické, morfologické a frazeologické.

V případě integrálního anglicismu je slovo či syntagma (forma i význam) přejaté bez jakékoliv jazykové asimilace, ať grafické či fonetické. Příkladem může být v Québeku hojně užívané slovo "*chum*", které má jak v angličtině, tak v québecké francouzštině význam "přítel", "kamarád".

Hybridní anglicismus, na rozdíl od anglicismu integrálního, sestává ze spojení anglického slova (formy i významu) s francouzským jazykovým elementem (příponou, koncovkou, atp.) či z nahrazení anglické koncovky koncovkou francouzskou. Například ze slova "*speed*" (rychlost) vznikne přidáním francouzského sufixu "-*é*" hybridní anglicismus "*speedé*" užívaný mj. ve významu "*rapide*" (rychlý).

---

³⁸ KARLÍK, P.; NEKULA, M.; PLESKALOVÁ, J. (eds.). *Encyklopedický slovník češtiny*. Op. cit., s. 542-543.

Sémantické anglicismy se vyskytují v québecké francouzštině nejčastěji. Úřad pro francouzský jazyk uvádí 142 příkladů, oproti pouhých 14 v případě anglicismů hybridních. O sémantický anglicismus se jedná tehdy, kdy je význam anglického slova přiřazen formě, která již ve francouzštině existuje, ale má svůj (jiný) význam. Například slovo "*adresser*", které se ve francouzštině většinou užívá ve spojení s "*paroles*" či "*question*" ve významu "ptát se", je považováno za sémantický anglicismus, použije-li se ve významu "řešit problém" (z anglického "*to address a problem*"). "*Adresser un problème*" je tak sémantickým anglicismem užívaným namísto "*s'occuper d'un problème*".

Anglicismy syntaktické spočívají v reprodukci anglické syntaxe ve francouzské větě. Například ve spojení "*être sur l'avion*" (místo "*être dans l'avion*") je předložka "*sur*" ovlivněná anglickým "*to be on a plane*".

Morfologické anglicismy vznikají doslovným překladem anglického syntagmatu za účelem vytvořit francouzský ekvivalent. Jednotlivá slova tvořící takto vzniknuvší syntagma existují ve francouzštině, ale celkové spojení působí nepřírozně. Příkladem může být spojení "*appel longue distance*" (dálkový hovor) vytvořené z anglického "*long distance call*", užívané namísto francouzského "*appel interurbain*".

V případě frazeologických anglicismů si francouzština z angličtiny vypůjčuje ustálená slovní spojení. Každý jazyk má své vlastní idiomatické výrazy, které není vhodné doslovně překládat. Úřad pro francouzský jazyk uvádí úsměvný příklad rozdílu mezi anglickým a francouzským úslovím užívaným v případě, chceme-li o někom říci, že "spěšně odešel". Ve francouzštině řekneme "*filer à l'anglaise*" (zmizet po anglicku), zatímco v angličtině "*to take the French leave*" (utéct po francouzsku). Frazeologickým anglicismem je například spojení "*faire du sens*" ve smyslu "*avoir du sens*" vzniklé z anglického "*to make sense* (dávat smysl).³⁹

---

³⁹ OFFICE QUÉBÉCOIS DE LA LANGUE FRANÇAISE, *Les anglicismes* [online]. Aktualizováno 29/12/2014 [cit 03/01/2015]. Dostupné z: http://bdl.oqlf.gouv.qc.ca/bdl/gabarit_bdl.asp?Th=1&Th_id=129&niveau=

Metafora

Metaforou se rozumí užití slova nebo slovního spojení v přeneseném, nevlastním či posunutém významu na základě vnější podobnosti. Např. spojení "moře trávy" je metaforou připodobňující rozlehlou travnatou plochu k vodní hladině.

Metonymie

Na rozdíl od metafory se v případě metonymie význam pojmenování přenáší na základě vnitřní podobnosti či souvislosti. Tyto dva pojmy spolu mohou souviset místně (prostorově), časově nebo nejčastěji kauzálně. Příkladem může být užití výrazu "dáš si sklenku?" při pozvání na víno, "hodina francouzštiny" referující k jazykovému kurzu či "nový Viewegh" odkazující na nový román od spisovatele Viewegha.

2.2.2. Procesy formální

Mezi formální procesy, kterými se často tvoří slangové výrazy řadíme mj. zkracování, apokopu, aferezi, univerbizaci, kalkování a elipsu. V následující části této práce všechny tyto procesy blíže představíme.

Zkracování

Zkracování je jedním z hlavních formálních procesů tvorby argotických výrazů. Jedná se o tvoření slov motivované jazykovou ekonomičností. Zkrácená slova bývají nositeli různých stylových příznaků. Může se jednat o iniciálové zkratky, tzn. výrazy vznikající z počátečních písmen částí víceslovných pojmenování. Jednotlivá písmena se pak vyslovují zvlášť (př. USA). Druhým typem jsou výrazy vzniklé z počátečních slabik či hlásek jednotlivých částí víceslovných pojmenování (př. Čedok). Tato tzv. zkratková slova se začleňují do věty jako slova ohebná.⁴⁰

---

⁴⁰ KARLÍK, P.; NEKULA, M.; PLESKALOVÁ, J. (eds.). *Encyklopedický slovník češtiny*. Op. cit., s. 565.

Apokopa, afereze

Apokopa a afereze jsou další z procesů tvorby argotických výrazů, které se ve velké míře vyskytují i v québeckém studentském slangu.

Apokopa je zánik nebo odpadnutí koncové hlásky či hlásek slova (př. "více = "víc"). Afereze je naopak odsunutí (vypuštění) počáteční hlásky či hlásek slova (př. "policajt = "cajt"). Po takovémto zkrácení může dojít k následné resufixaci.⁴¹

Univerbizace

Univerbizace je vznik jednoslovného pojmenování (lexému) ze synonymního víceslovného pojmenování. Takto vzniknuvší výrazy se většinou řadí do nespisovné vrstvy jazyka. Může nicméně nastat situace, kdy se univerbizované jednotky rozšíří, proniknou do spisovného jazyka a stanou se neutrálnějšími než původní víceslovná pojmenování (př. dnes již neutrální a spisovné "fotoaparát" vzniklé z původního, dnes archaického, "fotografický aparát").⁴²

Kalk, kalkování

Kalk je *"přejetí slova nebo slovního spojení z jednoho (výchozího) jazyka do jiného (cílového) jazyka jeho doslovným překladem."*

Kalkováním se pak nazývá mechanismus takového přejímání. Rozlišují se kalky gramatické, sémantické a frazeologické.⁴³

V případě gramatického kalku se překládá každý morfém a je tak přesně kopírována morfologická struktura přejímaného slova. Např. české "mrakodrap" z francouzského "*gratte-ciel*".

---

⁴¹ přeložený termín z francouzského "resufixation" = opakované přidání jiné předpony či přípony

⁴² KARLÍK, P.; NEKULA, M.; PLESKALOVÁ, J. (eds.). *Encyklopedický slovník češtiny*. Op. cit., s. 505-506.

⁴³ KARLÍK, P.; NEKULA, M.; PLESKALOVÁ, J. (eds.). *Encyklopedický slovník češtiny*. Op. cit., s. 210

Sémantický kalk vznikne ve chvíli, kdy slovo existující v jednom jazyce s určitým významem přijme nový význam podle cizí předlohy. Například v Québeku slovo "*lumière(s)*" ve smyslu "světlo" nabylo i významu "světla semaforu" po vzoru anglického "*lights*" s oběma významy.⁴⁴

Frazeologické kalky kopírují překladem strukturu frazému. Příkladem může být v Québeku užívané "*demander une question*" (zeptat se) ovlivněné anglickým "*to ask a question*" místo ve Francii běžného "*poser une question*".

Elipsa

Elipsa neboli výpustka označuje vypuštění (snadno doplnitelné) části věty⁴⁵. Nejčastěji se používá v rámci ekonomičnosti jazyka, kdy se mluvčí v zájmu efektivnosti promluvy vyhýbá opakování slov zřejmých z kontextu. Eliptické výrazy jsou většinou hovorové a přísluší k mluvenému jazyku.

Nyní jsme se seznámili se všemi výchozími teoretickými poznatky potřebnými k tvorbě následující praktické části. V následujících kapitolách představíme náš výzkum a jeho závěry.

---

⁴⁴ OFFICE QUÉBÉCOIS DE LA LANGUE FRANÇAISE, *Les anglicismes sémantiques* [online]. Aktualizováno 29/12/2014 [cit 11/01/2015]. Dostupné z: http://bdl.oqlf.gouv.qc.ca/bdl/gabarit_bdl.asp?Th=2&t1=&id=2529

⁴⁵ *Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost*. Praha: Academia, 2010, 648 s. ISBN: 978-80-200-1080-3, str.77

3. Sestavení korpusu

Cílem této bakalářské práce je sestavit a následně analyzovat korpus výrazů užívaných frankofonními studenty v Québecu. Sestavili jsme tedy dotazník (viz příloha 1), který jsme následně rozeslali všem québeckým studentům, na které jsme měli kontakt a kteří jej posléze sdíleli mezi svými známými a kamarády.

Zajímaly nás především výrazy spojené se studiem či se studentským životem. Vymezili jsme deset oblastí, při jejichž výběru hrály hlavní roli tyto dvě otázky:

1) do jaké míry tato oblast souvisí se studii?

2) jaká je pravděpodobnost, že právě z této oblasti budou pocházet slangové výrazy užívané studenty?

Na základě těchto kritérií jsme vymezili následující tematické okruhy: strava studentů, zkoušky, vyučovací hodiny, jak se studenti nazývají mezi sebou, studentské večírky, kampus, akademický personál, ubytování, sport a doprava do školy.

Na závěr jsme umístili jednu otevřenou otázku, kde jsme nechali dotazovaným prostor napsat jakékoli další výrazy spojené se studiem, které by je v průběhu vyplňování dotazníku napadly a které nespádají ani do jedné z 10 podkategorií.

Jednalo se o otázky otevřené, formulované stylem: "Uveďte výrazy, které vás napadnou, když se řekne *strava studentů* a následně doplňte jejich slangová synonyma, existují-li". Abychom měli jistotu, že respondenti porozumí úkolu, který je po nich vyžadován, uvedli jsme ke každé otázce pár příkladů inspirovaných rešeršemi na internetu a v publikacích zaměřených na québeckou mluvu.

3.1. Dotazníkové rešerše

Hotový dotazník jsme umístili na Google drive, jelikož se jedná o jedinou platformu, díky které je možno zdarma dělat cizojazyčné dotazníkové šetření obsahující více než deset otázek. Následně jsme jej rozeslali respondentům. Jednalo se o studenty z Québecu, převážně z okolí Montréalu. Do přílohy 2 jsme umístili mapu i graf týkající se geografického původu respondentů.

Co se týče věkového složení, 90 % respondentů bylo ve věku 18-26 let, 6 % nad 26 let a 4 % pod 18 let. Ženy představovaly 64 % respondentů, muži pak 36 %. Francouzština byla mateřštinou 90 % odpovídajících, pro pouhé 2 % byla mateřštinou angličtina i francouzština a další 4 respondenti (8 %) uvedli mateřský jazyk jiný (čeština, španělština, arabština, bulharština).

Díky snadnému šíření přes sociální sítě se nám během dvou měsíců (prosinec 2014 až leden 2015) podařilo sesbírat 50 odpovědí z nichž všechny byly relevantní. 100% relevantnost odpovědí byla umožněna typem dotazníku. Vzhledem k tomu, že naším cílem bylo sesbírat co největší množství slangových výrazů, dotazníky vyplněné jen z části se daly počítat mezi relevantní odpovědi, poněvadž i tak přinášely nové výrazy a informace.

V následující podkapitole uvedeme více detailů z tvorby dotazníků.

3.2. Excerpce z tištěných a elektronických zdrojů

Tištěné a elektronické zdroje nám byly nápomocné především při výběru tematických okruhů, kolem kterých byl následně sestaven dotazník. Aby byl ve finále snadno vyplnitelný a uživatelsky přátelský, bylo potřeba vyhledat již předem jisté slangové výrazy, které jsme následně uváděli jako příklad za každou otázkou (viz dotazník v příloze 1). Takovéto typové výrazy jsme našli především konzultací knih a internetových stránek. Při pobytu v kanadském Torontu (září - prosinec 2013) jsme využili přístupu do univerzitní knihovny na York University, ve které se nacházelo nemálo publikací vztahujících se k našemu tématu. Mezi nimi můžeme uvést především *Le Québécois pour mieux voyager (2010)* od kolektivu Ulysee či *Manuel pratique du français canadien (1975)* od autora Robinson Sinclair.

Na internetu se cenným zdrojem informací o mluvené québečtině ukázala být videa na Youtube. Video-blog s názvem *Dododfun*⁴⁶, který vytváří dvacetiletá slečna z Québecu a ve kterém se často zaměřuje na rozdíly mezi francouzštinou ve Francii a u ní doma, nám byl velkou inspirací. Mnoho výrazů a slov jsme také našli díky videu Céline

---

⁴⁶ DODODFUN. *Comprendre les Québécois pour les nuls* [online, video]. Aktualizováno 12/01/2014 [cit. 10/11/2014]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=1GeNocpPXFw>

Toupinisée⁴⁷, které je věnované speciálně rozdílům mezi francouzštinou z Francie a francouzštinou z Québecu.

Výsledky našeho dotazníkového šetření budeme prezentovat v následující kapitole.

---

⁴⁷ TOUPINISÉE, Céline. *Expressions québécoises & différences Québec/France* [online, video, 5:07]. Aktualizováno 01/02/2014 [cit. 20/11/2014]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=GiG1Vty2Ujk> # Expressions québécoises & différences Québec/France

4. Představení korpusu

Jak již zmiňujeme výše, po dvouměsíčním výzkumu jsme sesbírali celkem 50 relevantních odpovědí. Ne každý respondent však vyplnil výrazy ze všech tematických okruhů. Nejvíce slangových výrazů se, přesně podle našich očekávání, vztahovalo ke studentským večírkům. Jen pro "být opilý" jsme našli 24 výrazů (vyjadřujících variabilní míru opilosti od "být jemně v náladě" = "*être feeling*" až po "být totálně na šrot" = "*être magané*"). Nicméně i k tématu "vyučovací hodiny" jsme získali mnoho odpovědí. Pozoruhodných je například 5 synonym vyjadřujících "nejít do školy" ("*skipper/chocker/foxe/louper/loafer les cours*"). V tématu týkajícího se zkoušek stojí za povšimnutí bohatá škála výrazů vyjadřujících úspěch či neúspěch u zkoušky. Dle našeho dotazníkového šetření existuje v québeckém studentském slangu rozdílný výraz pro "napsat zkoušku rychle a výborně" ("*torcher l'examen*"), "napsat zkoušku rychle a ne pečlivě" ("*clancher l'examen*") a do třetice "napsat zkoušku rychle a špatně" ("*butcher l'examen*").

4.1. Sémantická specifika

Mezi sémantická specifika řadíme mj. výpůjčku, metaforu a metonymii.

Co se týče výpůjčky, celých 32% výrazů získaných dotazníkovým šetřením pochází z angličtiny. Jedná se jak o výpůjčky přímé ("*win l'examen*" pro "uspět u zkoušky") z anglického "*win*" = "vítězství, vyhrát", tak i o výpůjčky, které prošly fonetickou modifikací ("*c'est toff*" pro "je to těžké") z anglického "*tough*" = "těžký, složitý".

Mnohé výrazy vznikly procesy metafory a metonymie. Jako příklad metafory můžeme uvést výraz "*étendre de la sauce*" ("rozmazávat omáčku") užívaný ve smyslu "psát v odpovědi dlouhé odstavce, které nejsou nutně relevantní k tématu, ale díky kterým působí student chytře". Omáčka, která v původním slova smyslu funguje jako spojení a výplň mezi ostatními částmi jídla, je zde v přeneseném významu použita jako pojídlo mezi relevantními částmi odpovědi.

Metonymií je například používání "*la 18*" namísto "*l'autobus 18*". Zde si mj. můžeme všimnout i rozdílu v rodu slova "*l'autobus*". Ve Francii je toto slovo mužského rodu

(a Francouz tak řekne "*je prends le 18*"), zatímco v Québecu je rodu ženského (od Québečana tak uslyšíme spíše "*je prends la 18*").

4.2. Formální specifika

Mezi formální specifika řadíme mj. zkracování, univerbizaci, apokopu, aferezi, kalk a elipsu.

Stejně jako ve slangové metropolitní francouzštině je i ve slangové québečtině velice časté užití apokopy. Například v tématu strava studentů se sešlo hned několik výrazů vzniklých odpadnutím koncové části slova: "*caf*" pro "*cafetéria*" (bufet), "*spag*" namísto "*spaghettis*" (špagety), "*pizz*" pro "*pizza*" a "*pout*" pro "*poutine*" (québecká specialita s hranolky, sýrem a omáčkou).

Jediný případ afereze mezi všemi výrazy byl u slova "*bus*", které vzniklo odejmutím počátečních slabik (původně "*autobus*").

Zkratky byly mezi odpověďmi spíše vzácností. Jako příklad můžeme uvést "*BH*" pro "*boeuf haché*" (mleté hovězí) či "*BMW*" užívané pro "*bus-métro-walk*" (pokud bydlíte ve velkém městě, mnohdy se na místo určení dostanete jedině pomocí kombinace jízdy autobusem, metrem a následnou chůzí). "*Bus-métro-walk*" je také výborným příkladem přirozeného míchání francouzštiny s angličtinou, ke kterému v Québecu dochází často.

Oproti vzácným zkratkám, kalky z angličtiny nejsou mezi odpověďmi vzácností. Jako ukázkový příklad, který Francouzům vyvolává úsměv na rtech, můžeme uvést "*chien chaud*" užívaný pro "*hot dog*" (doslova "horký pes").

Z důvodu snahy o ekonomičnost, kterou se vyznačuje hovorová mluva, se i v québeckém slangu můžeme setkat s elipsou. Například užívání "*pédagogique*" namísto celého "*journée(s) pédagogique(s)*" (volný den ve škole) je typickým příkladem elipsy.

V následující části naší práce uvedeme kompletní výsledky dotazníkových šetření zpracované formou tabulek. Kvantitativní shrnutí výsledků následuje za těmito tabulkami.

4.3. Analýza a prezentace výsledků

Při vytváření tabulek prezentujících sesbíraná data jsme zůstali věrni tematickému dělení na 10 částí. V rámci každé části jsme analyzovali slova na základě jejich etymologie. Výrazy jsou abecedně seřazeny.

Nejdříve vždy uvádíme slangový výraz tak, jak byl uveden respondenty.

V dalším sloupci figuruje jeho definice. Kvůli autentičnosti jsme zachovali původní (francouzskou) verzi bez jakýchkoliv úprav.

Konečně ve třetím sloupci přichází na řadu český překlad či ekvivalent. Pověštinou jsme se snažili zůstat věrni stylové rovině, proto jsou uváděné ekvivalenty často nespisovné. Z důvodu akademického rázu této práce jsme se však snažili vyvarovat vulgárním výrazům.

Ve čtvrtém sloupci se nachází srovnání s francouzštinou užívanou ve Francii. Díky pokročilé znalosti francouzského jazyka a francouzských reálií bylo analyzování těchto rozdílů bezproblémové. Navíc jsme tuto práci psali ve francouzském Lorientu a mohli jsme tak kdykoliv ověřovat své hypotézy u rodilých mluvčích.

V pátém sloupci srovnáváme výrazy uvedené respondenty se dvěma referenčními slovníky québečtiny. Prvním z nich je obsáhlý Slovník québecké francouzštiny (*Dictionnaire québécois-français*, 2003) od Lionela Meneyho a druhým je internetový slovník Wikébec.org (<http://www.wikebec.org/>), který se, podobně jako Wikipedie, vyznačuje tím, že do něj mohou lidé volně vkládat definice. Jak jsme v průběhu analyzování dotazníků zjistili, tato otevřenost a přizpůsobivost umožňuje korpusu výrazů v něm obsažených do větší míry reflektovat realitu. U slangových výrazů obzvláště pozorujeme vysokou míru aktuálnosti termínů. Slovo, které bylo hojně užíváno před 10 lety je dnes často již zapomenuto. Mnohdy se tak stávalo, že výrazy, které nebyly uvedeny v tištěném Slovníku québecké francouzštiny, se nacházely v databázi internetového Wikébec.org. Nicméně se vyskytlo nemálo případů (51 %), kdy daný výraz nebyl uveden ani v jednom slovníku. Zejména v takovýchto chvílích se naše práce jeví jako skutečně přínosná, jelikož jako první nabízí rozšířený přehled slangových výrazů užívaných studenty v Québeku.

V šestém sloupci uvádíme pravopisné variace daného slangového výrazu či případně věty, ve kterých se výraz běžně užívá.

V sedmém sloupci se nachází počet výskytů daného výrazu.

Osmý a zároveň poslední sloupec jsme věnovali komentářům a dodatkům.

4.3.1. Strava studentů

Z tématu strava studentů se nám dohromady sešlo 41 výrazů. Nejprve představíme ty, které vznikly apokopou (17 %), následně ty vypůjčené z angličtiny (22 %), poté ony výrazy vzniknuvší díky metonymii (10 %) a metafoře (7 %), dále kalky z angličtiny (7 %) a výrazy vzniklé fonetickým zjednodušením (7 %). Na závěr seskupíme výrazy s různým a nebo neznámým původem (29 %).

Strava studentů, původ apokopa							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meney, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Caf'	Cafétéria	Bufet	Zkratka "CAF" ve Francii referuje k " <i>caisse d'allocations familiales</i> ", pro bufet užívají Francouzi zkratku " <i>cafét</i> "	Ne	Cafet, la café, cafète, cafèt', caffette	12	-
Dep	Dépanneur	Večerka	Ve Francii se " <i>dépanneur</i> " používá pouze pro auta, příp. zkratka " <i>dep</i> " referuje k " <i>département</i> "	Pouze "Dépanneur" (M.)	-	1	-

Pizz	Pizza	Pizza	Ve Francii se nezkracuje	Ne	Pizza, pidz	5	-
Poule	Poulet	Kuřecí	Nepoužívá se	Ne	-	1	-
Pout	Poutine	Poutine (místní specialita)	Ve Francii toto jídlo neexistuje, "Poutine" referuje k ruskému prezidentu	Pouze "poutine" (M.)	Poutine, Graisseuse	7	-
Resto	Restaurant	Restaurace	Používá se také	Ne	-	5	-
Du Thai	De la nourriture thaïlandaise	Thajská kuchyně	Používá se bez členu, pouze "Thai"	Ne	-	1	-
Strava studentů, výpůjčka z angličtiny							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Menej, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Beurre de peanut	Beurre d'arachides	Burákové máslo	Ve Francii se používá výraz "beurre de cacahuètes"	Ano (M.)	-	2	Peanut butter, studenti jej jedí ve velké míře, protože zasytí za nízkou cenu
Cheap	Nourriture peu coûteuse	Levné jídlo	Frekvence užití je ve Francii výrazně nižší	Ano (M.)	-	3	-
Dumpster diving	Faire les poubelles	Vybírání jídla z kontejnerů	Nepoužívá se	Ne	-	2	-

Être full	Ne plus avoir faim	Být plný	Používáno jen mladými, nízká frekvence užití	Ano (M. + W.)	-	1	Full často užíváno jako adjektivum pro zdůraznění množství - ve smyslu "velmi"
Grill-tchése	-	Toast	Nepoužívá se	Ne	-	1	Grilled-cheese přepsáno franc. fonetikou
Leftovers	Restes	Zbytky	Nepoužívá se	Ne	-	1	-
Lunch	-	Oběd / svačina	Nepoužívá se	Ano (M.)	Apporter le lunch de la maison, heure du lunch, boîte à lunch, aller luncher, faire chauffer son lunch	12	V Québeku je oběd podobně jako ve Velké Británii menší než ve Francii - často jen sendvič v krabičce
Munchies	-	Žravost	Nepoužívá se	Ne	-	1	-
Taste	Délicieux	Lahodný	Nepoužívá se	Ne	Tast	3	Z aj "tasty" = chutný

Strava studentů, metonymie							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meney, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Kraft	Kraft Dinner	Polotovar - těstoviny se sýrem	Nepoužívá se	Ano (M.)	Manger du Kraft D	3	Původně značka produktu (ve Francii neznámého), význam se rozšířil až na "jíst levně"
Pelleté	-	Velká porce	Používá se pouze v původním významu - lopata něčeho	Ano (M.)	-	1	À la pelleté = en grande quantité
Ramen	-	Japonské těstoviny	Také existuje, ale použití méně časté	Ne	-	2	Kanada je oproti Francii více kosmopolitní, proto větší rozšíření asijských jídel
Tourtière	-	Tradiční québecký masový nákyp	Ve Francii "tourtière" referuje k formě na koláč/nákyp	Ano (M.+W.)	-	1	-

Strava studentů, metafora							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meney, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Avoir l'esprit plus grand que la pensée	Prendre plus qu'on est capable de manger	Mít velké oči	Neužívá se, ale rozumí tomu	Ne	-	1	Ve Francii se říká "avoir les yeux plus gros que le ventre"
Bouette	-	UHO (univerzální hnědá omáčka)	Neužívá se v konextu s jídlem	Ano, ale pouze ve významu "pâté pour les animaux"	-	1	Ve Francii "břečka" - z pův. bretonského "bouéd" = návnada na ryby
Se sucrer le bec	Manger quelque chose de sucré	Nasladit se	Neužívá se	Pouze "bec" pro "bouche" (W.)	-	1	Bec - pusa
Strava studentů, kalk z angličtiny							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meney, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Chien chaud	Hot dog	Párek v rohlíku	Neužívá se	Ano (M.+W.)	-	1	-
Melon d'eau	-	Meloun (vodní)	Neužívá se, ve Francii se říká "pastèque"	Ano (M.)	-	1	-

Sous-marín	Sandwich mixte	Sendvič v oválné vece	Neužívá se	Ano (M.+W.)	-	1	Ve Francii se tento typ sendvičů nedělá, nejpodobnější je "jambon-beurre"
Strava studentů, fonetické zjednodušení							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meneý, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Sannouitch	Sandwich	Sendvič	Neužívá se, zachovává se původní pravopis	Ano (M.)	Sandwish, sadwish	4	Ve Francii je frekvence užití nižší z důvodu existence synonym typu "casse-croûte"
Tôsse	Toast	Topinka	Neužívá se, zachovává se původní pravopis	Ano (M.)	-	1	Ve Francii je slovo "toast" mužského rodu, v Québecu ženského
Touski	Restes	Zbytky	Neužívá se	Ne	-	1	Původně "tout ce qui reste"

Strava studentů, různý / neznámý původ							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meney, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
BH	Boeuf haché	Mleté hovězí	Neužívá se	Ne	Manger du BH	1	Akronymum / zkratka
Blé d'Inde	Maïs	Kukuřice	Neužívá se, ve Francii se ostatně kukuřice jí méně často než v Québeku	Ano (M.+W.)	-	2	Kukuřice je z Ameriky, o které si ale objevitelé mysleli, že se jedná o Indii
Bouffer / Bouffe	Manger / Nourriture	Jíst / Jídlo	Ve Francii je toto slovo považováno za hovorové, v Québeku se vyskytuje i v oficiálních nápisech	Ano (M.)	Bouf, bouff	25	Oproti Francii se význam rozšířil z hovorové vrstvy jazyka dál
Bouilli	Puré	Kejda	Ano	Ano (M.)	-	1	Vznik nominalizací slovesa "bouillir" (vařit)
Canter (se)	S'installer, se poser, s'asseoir	Sednout si	Neužívá se, ve Francii "canter" = zkušební cval koně	Ano (W. + M. - tam jen ve významu "se coucher")	-	2	Možný původ ze starofr. "eschanteler"

Ça goûte bon	C'est délicieux	Je to výborné	Ne	Ano (M.+W.)	-	1	Ve Francii se řekne "C'est bon" - elipsa
Hamburger	Burger	Hamburger	Ne	Ano (M.)	-	1	Navrhnu-to úřadem pro fr. jazyk v rámci obrany proti anglicismům
Liqueur	Boisson	Nealko nápoj	Ve Francii to znamená pálenka	Ano (M.+W.)	-	1	Falešní přátelé
Pâté chinois	-	Tradiční nákyp	Neužívá se	Ano (M.+W.)	-	1	Častá strava čínských dělníků, kteří v Kanadě stavěli železnice Ale nepochází z Číny.
Restants	Restes	Zbytky	Užívá se jen se specifikováním "les restants de..."	Ne	-	1	Reste v Québeku označuje "zbytek Kanady", proto se u jídla používá pojem "restant"

Roteux	Hot dog	Párek v rohlíku	Neužívá se	Ano (M.+W.)	-	4	Ve Francii toto slovo označuje buď šampaňské nebo člověka, který krká (od "roter")
Rôtis	Toast	Topinka	Považováno za zastaralé, spíše se říká "pain grillé", příp. "poulet rôti"	Ano (M.+W.)	Rôtie	1	Od slovesa "rôtir", elipsa substantiva "pain"

4.3.2. Zkoušky

V následující tabulce představíme výrazy vztahující se k tématu zkoušky, kterých jsme celkem sesbírali 32. Nejprve prezentujeme výpůjčky z angličtiny (44 %), následují výrazy vytvořené metaforou (25 %). Na závěr opět umístíme výrazy s neznámým či různým původem (31 %).

Za povšimnutí stojí srovnání výrazů z tématu zkoušky s pojmy z tématu strava studentů. V kategorii zkoušky si všimneme velikého množství slov s násilným nádechem či agresivním zabarvením. Tento jev by se dal vysvětlit tím, že v očích studentů ztělesňují zkoušky nepřítele, kterého je potřeba "zničit". Proto v následující části korpusu výrazů nalezneme spojení typu "*détruire un examen*" ("zničit zkoušku"), "*dead un examen*" ("zabít zkoušku") - obojí v pozitivním smyslu, či "*se faire violer par un examen*" (doslova "být znásilněn zkouškou") - negativní význam je zde zcela zřejmý.

Zkoušky, výpůjčka z angličtiny							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Menej, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Butcher	Faire rapidement et mal	Zazdít to, sesmolit	Neužívá se	Ne	-	1	Pravděpodobně pochází z aj "butcher" = zmasakrovat
Dead	Réussir bien	Dát to	Neužívá se	Ne	J'ai dead l'examen	2	Pravděpodobně pochází z aj "dead" = mrtvý. Pozor na falešného přítele s češtinou, kde "zabít to" znamená pravý opak
Easy	-	Jednoduchý	Ano, ale méně často	Pouze ve spojení "prends ça easy"	L'exam était easy	1	Přímá výpůjčka z aj, neměnná
Fail	Échouer	Nedat to	Ano, ale s velice nízkou frekvencí užití	Ne	J'ai fail l'examen	4	Přímá výpůjčka z aj, používána bez koncovky -er
Feel	-	Vidět to	Neužívá se	Ano, především jako "feeling" (M.)	Je ne le feel pas	1	Přímá výpůjčka z aj, používána bez koncovky -er
Fuck up	Échouer	Nedat to, po*rat to	Neužívá se	Nevyskytuje se, byť v obou slovnících najdeme mnohé odvozeniny	J'ai fuck up ma session	1	Přímá výpůjčka z aj, používána bez koncovky -er

Owner	Réussir	Dát to (s přehledem)	Neužívá se	Ne	Owner l'examen; owner la ligue	2	Z anglického own = vlastnit
Passer	Réussir	Udělat zkoušku	Falešný přítel s Francií, kde "passer l'examen" znamená "napsat zkoušku", aniž by mi byl znám výsledek	Ano (M.)	Passer un exam; passer le test; passer son cours	12	V aj "pass an exam"
Rape	Trop bien réussir	Zmáknout to	Neužívá se	Ne	J'ai rape l'exam	1	Pravděpodobně z aj "rape" = znásilnit - viz "faire violer"
Rusher	Avoir de la difficulté, travailler durement	Mít toho nad hlavu	Neužívá se	Ano, ale jen ve smyslu "spěchat"	Rushé, rocher	3	Z aj "rush" - student, který neví, dlouho přemýšlí, v důsledku čehož má málo času
Skipper	-	Přeskočit (otázku)	Neužívá se	Jen ve spojení "skipper un cours" (W.)	Skipper une question	1	Skip = přeskočit
Toff	Dur	Těžký	Neužívá se	Ano (M.+W.)	C'est toff / tough / tof	4	Tough = těžký, fonetické zjednodušení
Topper	Réussir	Mít super známku	Neužívá se	Ne	Topper 80	1	Top = vrchol - dosáhnout výsledku nad 80%

Win	Réussir	Dát to	Neužívá se	Ne	J'ai win l'exam	1	Win = vítězství (zde jak přímá výpůjčka z aj, tak i metafora), používána bez koncovky -er
Zkoušky, metafora							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Menej, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Chier	Échouer	Po*rat to, potit krev	Ve Francii se používá pouze spojení "chier dans la colle" = "faire une erreur"	Ano (W.)	Chier des tacks	4	Pejorativum
Clancher	Effectuer rapidement	Napsat rychle	Neužívá se	Ano (M.), ale psáno "clencher" - ve smyslu "zrychlit" či "zuřivě studovat"	Clencher / clencher un examen, un devoir	2	Pojetí rychlosti zachováno, ale přeneseno z konkrétního významu na abstraktní
Couler	Échouer	Propadnout, nedat to	Nepoužívá se	Ne	Couler son cours	10	Metafora z původního "couler" = "klesnout"
Détruire	Réussir	Dát to, uspět	Neužívá se	Ne	-	1	Metafora na "zničit nepřítele"
Étendre de la sauce	Écrire de longs paragraphes qui ne veulent rien dire	Rozepisovat omáčku	Ve Francii se používá sloveso "broder"	Ne	-	1	Omáčka spojuje

Faire violer (se)	Avoir beaucoup de difficultés	Dostat nandáno, dostat zabrat	Neužívá se	Ne	Těž ve spojení "se faire défoncer"	1	Metafora spolu s hyperbolou
Foirer	Échouer	Nedat to	Ano, stejný význam	Ano, byť dle Meneyho se toto slovo v Québecu užívá pouze ve významu "bavit se", narozdíl od Francie, kde znamená "neuspět". 6 odpovědí ovšem svědčí o opaku a zjevném rozšíření fr. významu za oceán.	Fouerrer	6	"foirer" původně znamená "mít průjem", "nefungovat"
Passer l'examen sur les fesses	Passer de justesse	Projít s odřenýma ušima	Neužívá se, ale rozumí tomu	Ne	-	2	-
Zkoušky, různý / neznámý původ							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meney, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Avoir de la misère	Avoir de la difficulté	Zápolit s tím, potit krev	Neužívá se, vnímáno jako zastaralé	Ano (M.+W.)	-	1	"Misère" = bída, trápení
Devoir sur table	-	Zkouška (psaná ve škole)	Neužívá se	Ne	-	1	Opozice oproti "devoir à la maison", kt. je možno vypracovat doma

Examen à choix multiple	-	Zkouška s možnostmi a,b,c	Ve Francii se používá "QCM" = questionnaire à choix multiples	Ne	-	1	Kalk z anglického "multiple choice"
Examen de mi-session / de fin-session	-	Zkouška v průběhu / na konci semestru	Ve Francii se říká "contrôle continu" a "contrôle final"	Ano, pouze "session" = semestr (M.)	-	3	Ve Francii "session" označuje jen období zkoušek, zatímco v Québeku celý semestr
Faire avoir (se)	-	Nechat se nachytat (např. zálužnou otázkou)	Také se používá	Ne	-	1	Stejně použití jako ve Francii
Fin de session	Examens	Zkouškové	Ve Francii se říká buď "session" nebo, častěji, "période des examens"	Ne	-	1	Metonymie, kdy období, ve kterém zkoušky probíhají, převezme celý význam zkoušek
J'va à mon exam	Je vais à mon examen	Jdu na zkoušku	Nepoužívá se	Ne	-	1	Fonetické zjednodušení v rámci ekonomičnosti jazyka
Planter (se)	Avoir une mauvaise note	Zvorat to, rupnout	Také se používá	Dle slovníku Meneyho se v Québeku tento výraz užívá pouze pro "travailler fort" - odpověď respondentů prokazuje opak	-	1	Stejně použití jako ve Francii

Pocher	Échouer	Zazdit to (pozor, ne "mít to v kapse", jak by se mohlo zdát) - poche = kapsa	Nepoužívá se	Ano (M.+W.)	-	2	Odvozené od slova "poche" = "nul", to samotné odvozené z anglického "posh" = snob
Torcher	Effectuer rapidement, très bien et facilement	Povodit si to, vysmahnout to	Ve Francii se to používá ve smyslu "odfláknout" (falešní přátelé)	Ne	-	3	-

4.3.3. Vyučovací hodiny

V tabulce, která následuje, představíme výrazy z tématu vyučovací hodiny. Celkem jsme jich sebírali 31. Nejprve představíme ty, které jsou tvořeny apokopou (30 %), dále ty vypůjčené z angličtiny (26 %), ty které vznikly metaforou (10 %) a na závěr tradičně umístíme ty, jejichž původ je smíšený či neznámý (34 %).

Vyučovací hodiny, původ apokopa							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meney, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Art Dram	Art Dramatique	Dramaťák	Ne, spíše se používá slovo "théâtre"	Ne	-	2	Dramatique = dram
Arts Plates	Cours d'arts plastiques	Výtvarka	Neužívá se	Ne	-	1	Plastiques = plates (pozor, neplést s "plate" = nudný)

Bio	Biologie	Bižule	Také se používá	Ne	Také v "bio veg" = "biologie végétale"	2	Biologie= bio, végétale = veg
Éduc	Éducation physique	Tělák	Nepoužívá se, ve Francii říkají "EPS" = éducation physique et sportive či jen "sport"	Ano (W.)	Édu	6	Éducation = éduc; viz také v tématu "sport"
Geo	Géographie	Zemák	Také se používá	Ne	-	1	Géographie = géo
Math	Mathématiques	Matika	Používá se také, ale většinou v množném čísle "maths"	Ne	MQ = Mathéma tiQues	9	Mathématiques = math
Mécano	Cours de mécanique	Mechanika / strojárna	Používá se také. Slovo "mécano" může označovat i "mechanika" - studenta mechaniky / pracovníka v oboru	Ne	-	1	Mécanique = mécano
Philo	Philosophie	Filozofie	Také se používá	Ne	-	5	Philosophie = philo
Socio	Sociologie	Sociolo- gie	Také se používá	Ne	-	1	Sociologie = socio

Vyučovací hodiny, výpůjčka z angličtiny

Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meney, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Bad	Intéressant	Zabijácký ve smyslu zajímavý	Neužívá se	Ne	"Cours est bad"	1	Z aj bad = špatný (metafora)

Chocker	Manquer volontairement un cours	Hákovat (jít za školu)	Neužívá se	Ano (W.)	Choké, choker	3	Chocker - zaškrtit, přerušit - metafora
Dropper	Abandonner	Vykašlat se na	Nepoužívá se	Dle Meneého znamená "dropper" = "prendre" - pravý opak	Dropper un cours	1	Přímo z aj (drop)
Gym	Éducation physique	Tělák	Používá se pro cvičení, ale málokdy v souvislosti s tělesnou výchovou ve škole	Ne	-	1	Také v tématu "sport"
Late (être)	Arriver en retard	Přijít pozdě	Nepoužívá se	Ne	-	1	Late = pozdě
Loafer	Manquer volontairement un cours / glander	Jít za školu / poflakovat se	Nepoužívá se	Ano (M.+W.)	Lofer, loffer	6	Používáno především v okolí města Québec
Poche	Ennuyeux	Nudný	Nepoužívá se	Ano (M.+W.)	-	2	Z anglického "posh"
Skipper	Manquer volontairement un cours	Jít za školu	Nepoužívá se	Ano (W.)	Skipper, skip	9	"to skip" = přeskočit

Vyučovací hodiny, metafora							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meney, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Cogner des clous	S'endormir en classe	Usnout při hodině / Zavírat se oči	Neužívá se	Ano (M.+W.)	-	1	Hlava usínajícímu člověku padá, jako by zatloukal hřebíky
Plate	Ennuyant	Nudný	Neužívá se	Ano (M.+W.)	Platte	2	Z "plat" - monotónní, plochý
Psycho-sauce	Psychologie sociale	Socio-psychologie	Neužívá se	Ne	-	1	V tomto předmětu se snadno píše "omáčka" (sauce)
Vyučovací hodiny, různý / neznámý původ							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meney, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Arsou	Viens	Pojď	Neužívá se	Arsoudre (W.)	"Envoye, arsou au cours" = "allez, viens en cours"	1	Typicky québecké sloveso
Au cours	En cours	Na hodinu	Ve Fr. se říká "au cours de..." - je-li to blíže specifikované, jinak se používá "en cours" - pro obecně "jít do školy"	Ne	-	3	-

Cours d'exdra	Cours d'expression dramatique	Divadelní rétorika	Neužívá se	Ne	-	1	Univerbi- zace
Foxer	Manquer volontairement un cours	Hákovat	Neužívá se	Ano (M.+W.)	Fox	4	Především z okolí Montréal a Lavalu
FPE	Éducation à l'enfance	Rodinná výchova	Neužívá se, ale jinak se mnohé předměty označují zkratkou	Ne	-	1	Zkratka
Local	Classe	Třída	Ve Francii je "local" užíváno např. v souvislosti s obchodem či s pronajatým prostorem	Ne	-	3	Přímo z fj, kde "local" = "místnost"
Louper	Manquer un cours	Zmeškat hodinu	Také se používá, ale pouze ve významu OMYLEM zmeškat hodinu	Ne	-	1	-
Marde (de)	Inutile, ennuyant, difficile	Na ho*no	Ve Francii se přívlastek "de merde" používá jako zvolání, v Québeku spíše jako hodnocení	Ano (M.+W.)	-	1	Rozdílný pravopis "marde - merde"
PMU	Plan en mesure d'urgences	Požární a evakuační plán	Neužívá se v tomto významu, PMU je ve Francii sázková kancelář	Ne	-	1	Zkratka
Procrastiner	-	Prokrastinovat / nejit do školy	Používá se jen ve významu "prokrastinovat" = flákat se	Ne	-	3	-
Science zu-zu	Sciences humaines	Humanitní vědy	Neužívá se	Ne	-	1	-

4.3.4. Jak se studenti nazývají mezi sebou

V tabulce, jež následuje, představujeme pojmy z tématu jak se studenti nazývají mezi sebou. Celkem jsme sesbírali 41 pojmů. 44 % z nich je vypůjčeno z angličtiny, v tabulce jsou představeny jako první. Následují výrazy vzniklé metaforou (10 %) a metonymií (10 %). Na posledním místě uvádíme jako obvykle pojmy s neznámým či smíšeným původem (36 %).

Jak se studenti nazývají mezi sebou, výpůjčka z aj							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meney, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Kolikrát	Komentář
Chilleurs	Qui passent leurs temps à rien faire	Flákači, pohodáři	Výjimečně	Pouze sloveso "chiller" = relaxovat (W.)	-	1	V aj "to chill" = odpočívat, relaxovat
Chix	Fille superficielle	Barbína	Pouze "chic" - hezky oblečená slečna	Ve smyslu "belle fille" (W.)	Chixie, chicks, "on se chicks" = vymódíme se	2	"chick" = pěkná holka
Cohorte	-	Ročník	Neužívá se	Ne	Notre cohorte vs. cohorte d'avant	1	V aj "cohort"
Douchebag	Étudiant masculin qui utilise les salons de bronzage et qui met en valeur ses muscles	Šampón	Neužívá se	Ne	Douche, douch, douchebag	3	V aj má toto slovo výrazně pejorativnější konotaci

Emo	Ceux qui s'habillent en noir, mais avec plus de couleurs que les gothiques	Emo, emák	Také se užívá	Ne	-	3	Z anglického "emo kid", rozšířilo se do mnoha zemí
Gang	Groupe	Skupina (přátel), banda	Ve Francii má toto slovo pejorativní konotaci a je spojeno s kriminální činností	Ano (M.+W.)	-	1	Přímo z anglického "gang"
Geeks	Ceux qui regardent la manga et aiment les jeux vidéos	Ajt'áci, geek	Také se používá	Ne	-	2	V aj "geek" = podivín, počítačový maniak
Gothique	Ceux qui s'habillent en noir (moins de couleurs que les emo)	Gotici	Také se používá	Ne	-	1	V aj "gothic"
Hipsters	Ceux avec la barbe et lunettes / étudiants en Art / ceux qui portent des pantalons serrés et s'habillent à la mode	Hipsteři	Také se používá	Ne	-	5	Slovo původem z angličtiny, které se rozšířilo do mnoha jazyků
Hot	Avec qui tout le monde veut être ami	Hvězdy	Ve Francii slovo "hot" referuje spíše k "chaud lapin" = sukničkář	Ano (M.+W. - více významů - 1) sexy, 2) super, 3) těžký)	-	1	V aj "hot" = sexy, vyhlášený,...

Nerds	Bons à l'école / étudiants en sciences / qui font tous leurs devoirs / très doués / maths + ordi	Nerdi, špti	Neužívá se	Ano (M.)	Nerdz	10	V aj "nerd" = exot, vědátor
Potteux	Qui fume du pot	Zhulenci	Neužívá se, pozor, ve Francii "pot" = "kámoš"	Ano (M.-poteux, W. - pot)	Poteux	1	V aj "pot" = marihuana
Secondaire (les étudiants du)	Lycéens	Středoškolaři	Ve Francii se říká "études secondaires" pro "středoškolské vzdělání", ale jinak se ke středoškolákům referuje jako k "lycéens"	Ano (M.+W.)	-	2	V aj "secondary school" = střední škola
Skippeurs	Qui font l'école buissonnière	Záškoláci	Neužívá se	Ne	-	1	Z anglického "skip" = přeskočit / jít za školu, nominalizace
Slackeux	Pas assidu	Záškolák	Neužívá se	Pouze "slacker" = líný (M.)	-	1	V aj "slacker" = ulejšák, flákač
Slot	Filles qui mettent en valeur leurs formes	Štětky, rajdy, kočičky	Neužívá se	Ano ("slotte" = štěrbiná / štětka - W.)	Slotte	1	V aj "slut" = děvka
Smart	-	Chytrý	Ve Francii "elegantní"	Ano (M.)	Smart de la classe	1	V aj "smart" = chytrý i elegantní

Student	-	Dobry student / šprt	Neužívá se	Ne	-	1	Oproti angličtině, z níž to je převzaté, to přibralo konotaci "dobry"
Jak se studenti nazývají mezi sebou, metafora							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meney, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Anarchistes	Artists	Umělci	Nižší frekvence výskytu	Ne	-	1	Zajímavé přirodění anarchistů k umělcům
Bolle	Très bons en cours / qui performent	Hlavička	Ve Francii "bolée" referuje pouze k obsahu misky (bolée de cidre)	Ano (M.+W.)	Bolé, bol, bollé	3	"Bolle" značí hlavu / mozek
Hippie	Ceux qui s'habillent étrangement / avec pantalon sarouel / les créatifs	Hipísák	Také se užívá, referuje k těm, kdo se zajímají o životní prostředí, jógu, meditaci,...	Ne	-	5	Rozšíření původního významu
Mangeux de merde	Qui réussit de justesse, qui est chanceux	Šťastlivec / vyčůránek	Ve Francii se neužívá, když už, tak by se to psalo "merde"	Pouze s pravopisem "merdeux" (M.)	-	1	-

Jak se studenti nazývají mezi sebou, metonymie							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meney, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Bougon	Fumeur	Kuřák	Ve Francii znamená "bougon" mrzout	Dle Meneyho je "bougon" <i>un morceau de bois gros et court</i>	-	2	Špalek dřeva je přirovnáván k cigaretě
Étudiant en session 1/2/3/4	-	Prváci / druháci /...	Neužívá se	Pouze "session" pro "semestr" (M.)	-	1	Session = semestr
Métaleux	Qui porte manteau en cuir avec des clous / aime du rock	Metaláci / rokeři	Také se používá	Ne	-	2	Z metalu jako hudebního stylu
Premières année	-	Prváci	Také se používá	Ne	-	1	-
Jak se studenti nazývají mezi sebou, různý / neznámý původ							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meney, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Anard	Militants	Aktivista	Neužívá se	Ne	-	2	-
Finissants	De dernière année	Maturanti	Neužívá se	Ano (M.)	-	1	Nominalizace slovesa "finir"
Glandeurs	Ceux qui traînent pour rien	Flákači, zevlovači	Také se používá	Ne	-	1	Ve Francii "glandeur" = lenoch, povaleč

Grabuge	Qui casse matériel qui appartient à la société	Vandal	Ve Francii "grabuge" = rvačka, mela	Ne	-	1	-
Haboubs	Cool de l'école	Hušťáci, drsníci, borci	Neužívá se	Ne	-	1	-
Initié	Qui prend part au ritual d'initiation	Prvák podstupující zkoušku přijetí prváků	Ve Francii to znamená "zasvěcenec", pro "vítání prváků" se užívá "bizutage"	Ano (initier) - M.	-	2	Z "initiations" = bizutage
Intello	Qui a l'air studieux, avec des livres	Intelektuál, chytrolín	Také se používá	Ne	-	3	-
Lèche-cul	Qui participe beaucoup en classe	Vlezdoprdelka	Také se používá	Ano, ale s pravopisem "licheux de cul" (W.) či "liche-cul" (M.)	-	1	-
Motté	Peu intéressé par son apparence physique	Socka	Ve Francii "motte" znamená hruška másla	Ano (W.)	-	1	-
Nouveaux	Première année	Nováčci, zelenáči, prváci	Také se používá	Ne	-	2	-
Pipis	-	Pipky	Neužívá se, "faire pipi" znamená "čůrat"	Ne	-	1	-
Plotes	Filles qui mettent en valeur leurs formes	Děvky, kokety, kočičky	Neužívá se	Ano (M.) - psáno "plote" či "pelote"	Plotte, plotte à puck (ty, slečny, které se snaží okouzlit hokejisty)	2	Viz také v tématu sport

Pouilleux	Beaucoup de cheveux, barbe, mal habillé	Otrhanec, socka	Také se používá	Ne	-	1	-
Rapaces	Racaille	Hulvát	Neužívá se	Ne	-	1	-
Rejets	Qui n'ont pas d'amis, sont solitaires	Samotáři, asociálové	Neužívá se	Ne	-	2	Nominalizace slovesa "rejetter" = odmítnout

4.3.5. Studentské večírky

Studentské večírky jsou tématem, ze kterého se nám podařilo sesbírat největší množství výrazů (68). V následující tabulce prezentujeme nejprve výpůjčky z angličtiny (32 %), následně pojmy vzniklé metaforou (16 %) a metonymií (6 %) a na závěr tradičně umístíme pojmy s neznámým či různým původem (46 %).

Studentské večírky, výpůjčka z aj							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meney, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Black out (avoir)	Boire jusqu'à oublier	Mít vokno	Užívá se jedině ve významu "výpadek proudu"	Ne	-	1	V angličtině mj. i význam "dočasná ztráta paměti"
Broue	La mousse sur la bière / la bière	Pěna / pivo	Neužívá se	Ne	-	1	V angličtině "brew" = pivo, ve staré francouzštině "breu / brou"

Buzzé	Défoncé	Zhulený	Neužívá se	Pouze "buzz" (M.)	Être buzzé	2	Z aj "buzz" = krátkodobé potěšení
Chilling / chiller	Rencontre relax dans un sous-sol / salon / se reposer, parler	Zevlení, pohoda / relaxovat	Téměř se neužívá	Chiller (W.)	Chilleur - la personne qui chille	10	Z anglického "chill out" = relaxovat
Club	Boîte	Klub, disko	Také se používá	Ano (M.)	Clubber = sortir dans un club; aller clubbing	3	Přímá výpůjčka z aj (club = klub)
Drink	Mélange alcool + jus	Drink, pití	Také se používá	Ne	Se faire un drink	1	Přímá výpůjčka z aj (drink = nápoj)
Drunk	Saoul	Opilý	Neužívá se	Ne	Full drunk = na šrot	2	Full + adjektivum = très
Event	Soirée / événement	Večírek, událost	Také se používá, ale vyslovuje se "po francouzsku" = [event]	Ne	-	2	V Québeku to vyslovují "po anglicku" = [i'vent]
Feeling	Pompette	V náladě	Neužívá se	Pouze "feeler" (W.)	Être feeling	3	V aj "feel" = začít pocíťovat efekty alkoholu
Hangover	Lendemain difficile	Vopice, den po párty	Neužívá se	Ne	Être hangover	2	Přímo z angličtiny, hangover = kocovina
High	Drogué	Sjetý, na drogách	Frekvence užití je výrazně nižší	Ano (M.)	Être high	1	Přímo z angličtiny, high= sjetý

Jam	Fête, soirée	Oslava, jamování	Užívá se jen ve smyslu "hudební seance"	Pouze ve smyslu "improvizovat v hudbě" (M.+W.)	-	1	Z aj "jam" = hudební improvizace, význam se rozšířil
Open house	Fête dans une maison	Párty doma, otevřená příchozím	Neužívá se	Ne	-	1	V aj to samé, jedná se o párty, na kterou může přijít kdokoliv z kolemjdoucích
Party	Soirée, fête	Párty	Neužívá se a když, tak je ženského rodu, zatímco v Québecu je mužského rodu	Ano (M.+W.)	Party de mi-session / de fin de session, také jako sloveso "party" = faire la fête / aller à une fête	19	Zajímavost: "soirée d'anniversaire" se v Québecu řekne "party de fête"
Passed out	Être saoul	Být opilý, KO	Neužívá se	Ne	Past out, pass out	3	Z aj "pass out" = omdlít (z opilosti)
Patcher	Vomir après la fête	Zvracet	Neužívá se	Ne	-	1	Z anglického "to patch" = flek, verbalizace
Piuker	Vomir	Zvracet	Neužívá se	Ne	-	1	V aj "puke" = zvracet

Pub	Bar	Hospoda, bar	Také se používá, ale méně často a s "francouzskou" výslovností, Francouzské slovo "pub" je jinak apokopa slova "publicité" (reklama)	Ne	Aller au pub	1	V aj "pub" = hospoda
Puff (prendre une)	Inhaler (cigarette / autre)	Potáhnout si	Neužívá se, ve Francii je používáno slovo "taffe"	Ano (M.+W.)	Prendre une puff, poffer	1	Přímo z aj (puff = šlukovat)
Tipsy	Pompette	V náladě	Neužívá se	Ne	Être tipsy	2	Přímo z aj (tipsy = přiopilý)
Turn up	Fêter fort	Rozjetá párty	Neužívá se	Ne	Ça tourne up ce soir!	2	Z aj "acting crazy" v důsledku konzumace alkoholu / marihuany
Weed	Herbe	Tráva	Neužívá se	Ne	Fumer du weed = hulit	1	Přímo z aj

Studentské večírky, metafora

Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meney, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Avoir un blanc	Boire jusqu'à oublier	Mít výpadek	Spíše se říká "avoir un trou noir" (= mít černou díru) - zajímavý kontrast barev	Ano (M.)	-	1	Prázdná je bílá - metafora

Éméché	Saoul mais fonctionnel	Jemně opilý	Také se užívá	Ne	-	1	Metafora - dle etymologického slovníku "qui a des cheveux en mèches sous l'effet de l'ivresse"
Être saoul comme une botte	État d'ébriété avancée	Být na šrot	Neužívá se	Ano (M.)	-	1	Metaforické přirovnání ("botte" = bota)
Gelé	Avoir consommé de la drogue	Být na tripu	Nepoužívá se, maximálně ve významu "ožralý"	Ano (M.+W.)	Glé	2	Původní význam je "pod vlivem anestézie"
Malade	Belle soirée	Hrozně super	Také se používá	Ne	C'était malade	1	Opak původního významu
Manger une volé	Se faire battre	Dostat ránu	Ve Francii se termín "volé" pro "facka" nepoužívá	Jen ve spojení "crisser une volé" (= dát ránu, více vulgární)	-	1	-
Paqueté	Très saoul	Nadraný	Také se používá	Ano (M.+W.)	Se paqueter = se saouler	2	Původní význam "trop plein"
Péter la balloune	Être ivre	Být opilý	Neužívá se	Ano (M.+W.)	Péter	1	Obrázek alkohol testeru, který exploduje, nadýchá-li člověk příliš promile

Poser une plaque	Vomir	Hodit šavli	Neužívá se, ve Francii říkají "poser une galette"	Ne	-	1	Plaque = deska
Retourner les bottines (se)	Être pompette	Být v náladě, rozjet to	Neužívá se	Ne	On s'est retourné les bottines	1	Je-li člověk opilý, má problémy s chůzí
Sentir le fond de la tonne	Puer l'alcool	Smrdět alkoholem	Neužívá se	Ano (M.)	-	1	Dno kádě není cítit hezky
Studentské večírky, metonymie							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meney, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
4 à 8 / 5 à 7	Soirée jeudi	Studentské středy	Neužívá se	Ano, ve významu "aperitiv" (W.)	5 à 8, 5@8	3	V rozmezí těchto odpoletních hodin jsou v barech tzv. happy hours = výhodné nabídky + v rádiu hrají párty hudbu
Avoir mal au cheveux	Avoir mal à la tête	Třeštit hlava	Také se používá	Ne	-	1	Bolest hlavy taková, že prostupuje až do konečků vlasů
Bamboula	Fête	Párty	Ano, ale je považováno za zastaralé a navíc to má rasistickou konotaci	Ne	-	1	Původně černošský tanec za doprovodu stejnojmenného nástroje

Petite frette	Bière	Pivko	Neužívá se	Ano (W.), psáno "tite- frette"	-	1	Pivo je studené, v Québeku "frette" = chlad
Studentské večírky, různý / neznámý původ							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meney, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Brosse	Fête, více viz sloupec "také ve spojení"	Párty	Neužívá se, ve Francii "brosse" znamená "kartáč"	Ano (M.+W.)	Prendre une brosse/ virer une brosse/ brosser = boire beau- coup; une crisse de grosse brosse = une veillée fort arrosée; être s'a brosse = prévoir d'être saoul / fêter avec abon- dance; être brossé	15	Výrazů s pojmem "brosse" existuje mnoho, vždy se jedná o něco spojené s oslavami a pitím alkoholu
Burfer	Vomir	Zvracet	Neužívá se	Ne	-	2	-

Caler	Boire d'un trait	Exovat	Neužívá se, ve Francii se "caler" používá, zhasne-li řidiči motor u auta, pro "exování" používají Francouzi pojem "boire cul-sec"	Ano (W.)	-	1	Možný původ z provensálského "calar" = snížit (hladinu ve sklenici)
Chaud	Très saoul	Namol	Ve Francii slovo "chaud" referuje spíše k "chaud lapin" = sukničkář	Ano (M.+W.)	Chaude; chaudi-dasse = légèrement ivre	4	Opilý člověk má často pocit, že je horko
Coller les plombs (se)	Boire	Popíjet	Neužívá se	Ne	-	3	-
Crinqué	Hyper motivé	Super motivovaný	Neužívá se	Ano (M.+W.)	Être crinqué	1	-
Décalissé	Très ivre	Našrot	Neužívá se	Pouze ve významu "ve špatném stavu po pitce" (W.)	Être décalissé	1	Odvozeno od vulgarismu "câlisse"
Dégobiller	Vomir	Zvracet	Užívá se, ale méně často, navíc má ve Francii toto slovo konotaci "hipster" či někdo, kdo si o sobě příliš myslí	Ne	-	1	"Gober" = spolknout, předpona "dé" značí opačný proces
Dégommé	Trop saoul	Na šrot	Také se používá	Ne	Être dégom-mé	1	-
Démoli	Trop saoul	Na šrot	Také se používá	Ne	Être démoli	1	Z "démolir" = zničit, hyperbola
Déwrenché	Trop saoul	Na šrot	Neužívá se	Ne	Être déwren-ché	1	-

Échappé	Saoul	Opilý	Neužívá se	Pouze "échapper"	L'avoir échappé	3	-
En virer une bonne	Faire le party	Zapařit si	Neužívá se	Ne	-	1	Elipsa z "virer la brosse"
Explosé	Trop saoul	Na šrot	Také se používá	Ne	Être explosé	1	Hyperbola
Fait	Trop saoul	Na šrot	Také se používá	Ano (M.+W.)	Être fait	1	Hyperbola
Fendu	Trop saoul	Na šrot	Neužívá se	Ne	Être fendu	3	-
Fini	Saoul	Opilý	Také se používá	Ne	Être fini	3	Hyperbola
Jeudredi	La soirée du jeudi	Čtvrteční párty	Neužívá se	Ne	-	1	Jeudi + vendredi, slovní hříčka (univerbivace), v Québecu, stejně jako ve Francii, studenti nejčastěji slaví ve čtvrtek
Magané	Avoir trop bu / être drogué	Být na šrot	Neužívá se	Ano, ale pouze ve smyslu "být zničený po párty" (M.+W.)	Maganné, être magané	2	Původ ze starofrancouzského slova "mahaignier" = poničit
Partir s'a dérape	Prendre une cuite	Ožrat se	Neužívá se, ve Francii "dérape" = vybočit / smyk	Ne	-	1	Kompletní pravopis je "partir sur la dérape"
Partir sur la go	Fêter avec abondance	Slavit, rozjet to	Neužívá se	Ano (M.)	-	1	Kalk z anglického "to be on the go"

Pété	Sous l'effet de substance illicite	Sjetý	Také se používá	Ano (M.)	Être pété	1	Stejný význam jako ve Francii
Pogné	Avec l'ambiance	Super atmosféra	Neužívá se	Ano (M.+W.)	Le party est pogné, ça pogne	1	"Pogner" je typické univerzální québecké sloveso s mnoha významy, mj. "načapat", "chytit", "chápat", "dojmout se", "bouřit"
PU	Party universitaire	Univerzitní párty	Neužívá se	Ne	-	1	Zkratka
Pu bien / là	Être saoul	Být mimo, opilý	Také se používá, ale píše se "plus bien"	Ne	Être pu bien / là	2	Fonetické zjednodušení ("pu" z "plus")
Réchaud	Pompette	V náladě	Neužívá se	V těchto 2 slovnících se nevyskytuje, ale v <i>Dictionnaire-quebécois.com</i> ano	Être réchaud	1	Odvozeno od slova "chaud" přidáním předpony "ré-"
Rester à jeun	Ne pas boire	Nepít, abstinovat	Neužívá se, jedině v původním významu "na lačno"	Ne	-	1	Pův. "à jeun" znamená "na lačno" - přenesení významu do kontextu oslav a pití

Saouler (se)	Boire trop d'alcool	Ožrat se, ztřískat se	Také se používá, ale s pravopisem "soûler", pravopis "saouler" je považován za zastaralý	Ano (M.)	Être saoul, s'êtré saoulé la yeule (=geule) saulons, soual	22	Z latinského "satullus" = rassasié (převedený) - význam přenesen i na pití
Torcher (se)	Boire jusqu'au être saoul	Ztřískat se	Ano, ale pouze s doplňkem "la gueule" (se torcher la gueule), jinak to evokuje "se torcher" = utřít si zadek	Ne	Être torché	1	Není zde žádná spojitost s "torcher un examen" (napsat zkoušku rychle a úspěšně)
Veiller / veillée	Sortir danser / fête	Jít ven, jít do města, jít pařit / pártý	Neužívá se, pouze s významem "bdít u mrtvého"	Ano (M.+W.)	Lendemain de veille = lendemain difficile	4	Veiller = zůstat vzhůru
Vindredi	Boire du vin vendredi	Páteční popíjení vína	Neužívá se	Ne	-	1	Slovní hříčka

4.3.6. Kampus

Z tématu kampus jsme shromáždili celkem 17 výrazů. V první řadě představíme ty, které vznikly apokopou (65 %), následně ty, které jsou vypůjčeny z angličtiny (23 %) a na závěr ty s neznámým či různým původem (12 %).

Kampus, apokopa							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meney, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Asso	Association étudiante	Studentský klub	Také se používá	Ne	-	2	-
Bibli	Bibliothèque	Knihovna	Neužívá se, ve Francii se používá zkratka "BU"	Ne	Biblio, BU	11	-
Caf	Cafétéria	Bufet	Ve Francii se zkracuje "cafèt", jinak "CAF" referuje ke "caisse d'allocations familiales"	Ne	Cafè, café	8	-
Café	Café étudiant	Studentská kavárna	Také se používá	Ne	-	1	-
Coop	Coopérative étudiante	Studenty vedený obchod s učebnicemi atd.	Ve Francii takovýto obchod neexistuje	Ano (M.)	Co-op, coopé	1	-
Fac	Faculté	Fakulta	Také se používá	Ne	FAK	2	Neplést s Québečany často užívanou spojkou "fait que", která má stejnou výslovnost

Gym	Gymnase	Tělocvična	Také se používá, ale méně často	Ne	-	5	Ovlivněno také anglickým "gym" = tělocvična
Lab	Laboratoire informatique	PC učebna	Ve Francii se říká "salle d'info" či případně "labo"	Ano (M.)	-	5	Při zkracování ve Francii zůstávají zachovány 2 slabiky. Ovlivněno anglickým "lab"
Pub U	Bar de l'université	Studentský bar	Neužívá se	Ne	Le pub	2	-
Salle d'expo	Salle d'exposition	Výstavní síň	Také se používá	Ne	-	1	-
Salle de muscu	Salle de musculation	Posilovna	Také se používá	Ne	-	1	-
Kampus, výpůjčka z aj							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Menej, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Bécosse	WC	Záchody	Neužívá se	Ano (M.+W.)	"la bosse des bécoses" = člověk, co se považuje za šéfa ostatních, kteří ho ale neuznávají v nedůležité záležitosti	2	Z anglického "backhouse", následné fonetické zjednodušení a přizpůsobení
Building	Bâtiment	Budova	Ve Francii se používá jen ve významu "mrakodrap"	Ano (M.)	-	1	-

Classe	Salle de cours	Třída	Také se používá	Ne	-	3	Z anglického "class"
Hall	Entrée du cégep	Vstupní hala	V tomto významu se nepoužívá	Ano (M.), ale jen ve spojení "halle d'alimentation"	-	1	-
Kampus, původ různý / neznámý							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meney, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
CEGEP	École	Škola (speciální v Québeku)	Neužívá se	Ano (M.+W.)	Cégép	3	Akronym z "collège d'enseignement général et professionnel"
Prison	École	Škola / vězení	Také se užívá, ale podobně jako v Québeku pouze na střední škole	Ne	Prison préventive	3	Metafora

4.3.7. Akademický personál

V následující tabulce představíme pojmy z tématu akademický personál. Celkem jsme sesbírali 16 výrazů, z nichž přesně polovina je tvořená apokopou. Zbylých 50 % s různým či neznámým původem prezentujeme ve druhé části tabulky.

Akademický personál, apokopa							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meney, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Assistant	Assistant au professeur	Praktikant	Také se používá, ale s nižší frekvencí	Ano (M.) - professeur assistant	-	2	Apokopa + kalk z anglického "assistant-professor"
Garda	Garde de sécurité	Sekurit'ák	Neužívá se	Ne	Gardien de sécurité	3	-
Prof	Professeur	Učitel	Také se používá	Ano (M.)	Professeure	15	Ve Francii na rozdíl od Québecu neexistuje ženský tvar "professeure"
Psy	Psychologue	Psycholog	Také se používá	Ne	-	1	-
Psychoed	Psychoéducatrice	Specializovaný učitel	Neužívá se	Ne	-	1	-
Respo	Responsable de laboratoire	Vedoucí laboratoře	Neužívá se	Ne	-	3	-
Sécurité	Garde de sécurité	Sekurit'ák	Také se používá	Ne	Gardien de sécurité	3	-

Tech	Technicien(ne) de laboratoire	Pracovník laboratoře	Neužívá se	Ne	-	3	Opět si můžeme všimnout důrazu na variantu ženského rodu
Akademický personál, původ různý / neznámý							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meney, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
API	Aide pédagogique individuel / conseiller en orientation scolaire	Výchovný poradce	Neužívá se	Ne	-	4	Zkratka
Bandit	Administration	Studijní / sekretariát / zahraniční vztahy	Neužívá se	Ne	-	1	Metafora zjevně vytvořená nespokojeným studentem
Chargé	Chargé de cours; chargé de TP; chargé de labo	Učitel; praktikant; vedoucí laboratoře	Neužívá se	Ne	-	5	Odvozeno od spojení "être chargé" = mít na starost
Directeurs	Administration	Studijní / sekretariát / zahraniční vztahy	Neužívá se	Ano (M.)	-	1	-
Madame d'la bibli	Bibliothécaire	Knihovni- ce	Také se používá	Ne	Bibliothé quaire	3	Perifráze + fonetické zjednodušení

Remplaçant	Remplace le prof pendant 1-2 mois	Náhradní učitel / supl / záskok	Ano, ale pouze pro někoho, kdo hlídá třídu v krátkodobé nepřítomnosti učitele, ale neučí	Ne	-	1	Re-placer
Suppléant	Remplace le prof pendant 1h - 1 jour	Náhradní učitel / supl / záskok	Ano, ale pro jakoukoliv časovou dobu - jedná se o skutečně náhradního učitele	Ne	-	1	Suppléer → remplacer
TES	Technicien en éducation spécialisée	-	Neužívá se	Ne	-	1	Zkratka

4.3.8. Ubytování

Následující tabulka obsahuje výrazy z tématu ubytování, kterých jsme celkem sesbírali 13. Nejprve prezentujeme ty, které vznikly metonymií (38 %), následují ty, které vznikly apokopou (31 %) a na závěr figurují opět výrazy s původem různým či neznámým (31 %).

Ubytování, metonymie							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meney, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
1 et demi	Appartement 1 et demi	1+kk	Neužívá se	Ne	3 et d'mie, 4 et d'mie	1	Podle počtu pokojů
Caille	Chauffage	Topení	Neužívá se, ve Francii to znamená "křepelka"	Ne	-	3	Caille byla původně značka radiátorů (antonomázie)

Chambre	Appartement de résidence	Kolej	Neužívá se	Pouze ve významu "appart = pièce" či "chambre = pièce"	-	1	Studentský byt je často tvořen jen jednou místností
Frigidaire	Réfrigérateur	Lednička	Také se používá	Ne	Réfrigirateur	1	Původně se jednalo o značku ledniček (antonomázie)
Salle de bain	Toilettes communes	WC	Ve Francii referuje jedině k WC doma, ne k veřejným záchodům	Ano (M.+W.)	-	1	V Kanadě není nikdy WC oddělené od koupelny
Ubytování, apokopa							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Menej, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Appart	Appartement / logement	Byt	Také se používá	Ne	Apparte, apart'	29	-
Appart de l'uni	Résidence universitaire	Kolej	Neužívá se	Ne	-	1	-
Coloc	Colocataire	Spolubydla	Také se používá	Ano (M.)	-	3	-
Réz'	Résidence	Kolej	Neužívá se	Ne	Reside, rez	13	Kromě apokopy také přebráno z angličtiny, kde se "residence" často zkracuje na "rez"

Ubytování, různý / neznámý původ							
Slangový výraz	Respondent y uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meney, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Piaule	Maison	Dům, barák	Také se používá	Ne	Piole	3	Ze staré francouzštiny, původně od slovesa "pier" = "boire" - aktivita, která se provozovala doma
Rentrer chez nous	Rentrer chez soi	Jít domů, jít k nám	Také se používá	Ano (W.)	-	1	Užívá se i tehdy, bydlí-li člověk sám: "Viens-tu manger chez nous? Je suis tout seul."
Rentrer chez vous	Rentrer chez l'autre	Jít k někomu, jít k vám	Také se používá	Ano (W.)	-	1	Užívá se i tehdy, bydlí-li člověk sám: "On va-tu manger chez vous? Y'aura personne."
Squatter	Rester chez quelqu'un et profiter de son hébergement	Squattovat	Také se používá	Pouze "squatteurs" = squater (M.)	-	1	Výpůjčka z aj

4.3.9. Sport

V následující tabulce představíme slova a pojmy z tématu sport, kterých jsme sesbírali 19. Nejprve umístíme ty, které jsou vypůjčeny z angličtiny (47,3 %). Dále ty, které vznikly apokopou (26,3 %) a na závěr ty, jejichž původ je různý či neznámý (26,3 %).

Sport, výpůjčka z angličtiny							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meney, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Chifter	Déjouer un autre jouer	Obehrát	Neužívá se	Ne	-	1	Z anglického "shift" = posunout
Cheer	Pom pom girls	Roztleskávačky	V Québeku jsou roztleskávačky mnohem častějším jevem než ve Francii, neužívá se	Pouze "cheerleader" (M.)	-	2	Z anglického "cheerleader", apokopa
Foot	Football	Americký fotbal	Ve Francii to referuje k fotbalu. Jedná-li se o americký fotbal, říká se "football américain"	Ano (M.+W.)	-	6	Ovlivněno Amerikou - zeměpisná poloha převažuje nad jazykovou příslušností
Game	Partie de / match	Zápas	Neužívá se	Ano (M.+W.)	On va à la game	4	Přímo z angličtiny
Goaler	Gardien de but	Brankář	Neužívá se	Ano (M.)	-	1	V aj "goal" = branka
Gym	Éducation physique / gymnase / salle d'entraînement	Tělák / tělocvična / posilka	Používá se pouze jako "tělocvična" / "posilka", ale ne jako "tělocvik"	Ne	-	5	-

Running shoes	Souliers de cours	Běhací boty, tenisky	Neužívá se, ve Francii se říká "tennis", "chaussures de sport", "baskets"	Ano (M.+W.)	Running, running shoe, shoes	1	Z anglického "shoes" = boty
Soccer	Football	Fotbal	Neužívá se, ve Francii se fotbalu říká "foot"	Ano (M.+W.)	-	6	Přímo ovlivněno Amerikou - zeměpisná poloha převažuje nad jazykovou příslušností
Team	Équipe	Tým	Běžně se neužívá, jen výjimečně ve sportovním prostředí	Ano (M.)	-	1	-

Sport, apokopa

Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Menej, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Kolikrát	Komentář
Bad	Badminton	Badminton	Také se používá	Ne	Badmine	5	-
Basket	Basketball	Basket	Také se používá	Ne	-	5	-
Éduc	Éducation physique	Těláč	Neužívá se, ve Francii se používá zkratka "EPS"	Ne	Édu	15	-
Muscu	Musculation	Posilování	Také se používá	Ne	-	3	-
Volley	Volleyball	Volejbal	Také se používá	Ne	-	5	-

Sport, původ různý / neznámý							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meney, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Cosom	Hockey intérieur	Hokeybal	Neužívá se, ve Francii se říká "street-hockey" (paradoxně víc anglicismus)	Ano (M.)	Hockey-cosom	1	Původně se jednalo o značku hokejek, později se význam antonomázií rozšířil
Drette sa palette	Faire une belle passe (hockey)	Přímá nahrávka	Neužívá se	Jedině "drette" = "droit" (M.+W.)	-	1	Dalo by se přepsat jako "directement sur le bâton"
EPS	Éducation physique	Tělák	Také se používá (éducation physique et sportive)	Ne	-	1	Zkratka
Moineau	Volant (badminton)	Košíček	Neužívá se	Ano (M.)	-	1	Metafora (moineau = vrabec)
Plotte à puck	Filles qui courent après les joueurs de hockey	Holky, které jedou po hokejistech	Neužívá se	Pouze "plotte" či "pelote" (M.+W.)	-	1	"puck" = puk

4.3.10. Doprava do školy

V následující tabulce představíme pojmy z tématu doprava do školy. Z celkových 24 výrazů je 17 % vytvořeno apokopou či aferezí (v tabulce jako první), 37 % je vypůjčeno z angličtiny (v tabulce na druhém místě) a 46 % má různý či neznámý původ (v tabulce na závěr).

Doprava do školy, apokopa/ afereze							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meneý, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Auto	Automobile	Auto	Neužívá se	Ano (M.)	-	5	V Québeku je "auto" mužského rodu, ve Francii ženského
Bus	Autobus	Autobus	Také se používá, ale ve Francii je mužského rodu, zatímco v Québeku ženského. V Québeku se vyslovuje [bas] (po anglicku) zatímco ve Francii [bys].	Ano (M.+W.)	Bus, buss, boss	24	Afereze
Métro	-	Metro	Také se používá	Nevyskytuje se, jedině jako zkratka od "métropole" = region (M.)	-	8	Apokopa (métropolitain)
Vélo	-	Kolo	Také se používá	Ano (M.)	-	7	Apokopa (vélocipède)

Doprava do školy, výpůjčka z angličtiny							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meney, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Bicycle à gaz	Moto	Motorka	Neužívá se	Ano (M.+W.)	Bicycle à gas	1	"Gas" (v aj benzín) symbolizuje motor
Bike	Bicyclette	Kolo	Neužívá se	Jedině ve významu "moto" (M.)	-	4	-
Bécycle	Bicyclette	Kolo	Neužívá se	Ano (M.+W.)	Bicycle, bécique	3	Fonetické zjednodušení anglického "bicycle"
Char	Auto	Auto	Neužívá se, pokud ano, tak s významem "tank"	Ano (M.+W.)	-	14	Ovlivněno anglickým "car"
Jumper le métro	Rentrer sans payer	Jet načerno	Neužívá se, ve Francii říkají "frauder" (=vyhnout se placení, podvádět)	Jen "jumper le train" (M.)	-	1	Jump = skákat (aj) - při vstupu do metra je nutno přeskočit turniket. Nebo lze naskočit do již jedoucího vlaku.
Lift	Covoiturage / personne qui conduit	Odvoz	Neužívá se	Ano (M.)	-	2	Přímo z aj "lift" = odvoz
Pick-up	Camion	Pick-up	Pouze jako auto typu "pick-up", ne kamion	Ne	-	2	-

Réguine	Voiture mal en point	Starý křáp	Neužívá se	Ano, s pravopisem "rigging" (M.) či i s rozšířeným významem (srarý počítač, auto,...) (W.)	-	1	Z anglického "rigging" = vybava
Truck	Camion	Kamion	Nepoužívají, ale rozumí tomu	Ano (M.+W.)	-	1	Z americké angličtiny
Doprava do školy, různý / neznámý původ							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meney, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
30 / 18 (la)	Autobus 30, autobus 18	Třicítka, osmnáctka	Také se používá, ale s mužským členem, narozdíl od Québecu, kde je to ženského rodu	Ne	-	1	Metonymie
BMW	Bus, métro, walk	Kombinace jízdy autobusem, metrem a následné chůze (ve velkých městech)	Neužívá se	Ne	-	2	Zkratka + ovlivněno angličtinou
Bus jaune	Autobus scolaire	Školní autobus	Neužívá se	Ne	-	1	Metonymie (školní autobusy jsou žluté)

Fix	Vélo sans freins	Kolo bez brzd či jen s přední brzdou, na kterém se nedá přehazovat	Neužívá se	Ne	-	1	Metonymie (převod je "zafixován")
Longboard	Longboard	Longboard (dlouhý skateboard)	Také se používá	Ne	-	1	Mezinárodně rozšířené slovo, v Québeku se hodně používá jako dopravní prostředek, (nová města bez dlažby, rovným povrchem silnic)
Minoune	Vieille voiture	Rachotina	Neužívá se, pouze "minou" = kočička	Ano (M.+W.) - ale má více významů	-	2	Může se jednat o metaforu - slabé auto je přirovnáno ke slabému kotěti
Planche	Skateboard	Prkno	Také se používá	Ano (M.)	Planche à roulettes	1	Metafora / elipsa
Skate	Skateboard	Skejt	Používá se, ale s nižší frekvencí	Pouze "skateur" (M.)	-	1	Z angličtiny, apokopa
STM	Société de transport de Montréal	Monréalská MHD	Každé město má svou MHD (Paříž - RATP; Lorient - CTRL;...)	Ne	-	2	Zkratka
Tram	Passe mensuelle de transport	Lítačka	Neužívá se, v Paříži mají Navigo, v Bretani Korigo, ...	Ne	-	1	Nerozšířeno po celém Québeku, spíše se jedná o regionalismus (Montréal)

Zézette	Scooter	Skútr	Ve Francii se to používá pro označení mužských či ženských pohlavních orgánů v dětské mluvě	Ano (W.) - i ve smyslu "slabé staré ošklivé auto"	-	1	-
---------	---------	-------	---	---	---	---	---

4.3.11. Ostatní

V následující tabulce prezentujeme závěrečných 23 výrazů, které nespádají ani do jedné z předcházejících deseti podkategorií a které jsme tudíž seskupili do tématu ostatní. Nejprve představíme ty pojmy, které jsou vypůjčeny z angličtiny (39 %), následně ty vznikuvší metonymií a metaforou (22 %) a na závěr opět ty, jejichž původ je různý nebo neznámý (39 %).

Ostatní, vypůjčka z angličtiny							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Meney, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Bugger	-	Zaseknout se (neznat odpověď)	Také se používá	Pouze "bug" = problém (M.)	J'ai buggé	1	V aj "bug" = chyba (programová) - původně užíváno jen v počítačovém slangu
Catcher	Comprendre	Chápat	Ve Francii to znamená "pratiquer le catch" - druh bojového sportu	Ano (M.+W.)	-	2	Z anglického "to catch on"

Cell	Cellulaire	Mobil	Neužívá se	Ano (M.+W.)	-	3	V angličtině také "cell" = mobil (cellphone)
Chum	-	Kámoš / přítel	Neužívá se	Ano (M.+W.)	Chum de fille = přítelkyně	1	Přímo z aj
En pouce	Hitchhiking	Stopem	Neužívá se, ve Francii říkají "en stop"	Ano (M.+W.)	Faire du pouce	3	Z amerického "to thumb" (thumb = palec)
Être down pour qqch	Avoir envie	Mít chuť	Neužívá se	Ano (W.)	-	1	Má více významů: být deprimovaný / být motivovaný / mít absták
Laptop	Ordinateur portable	PC, komp	Neužívá se	Ne	-	1	-
School	École	Škola	Neužívá se	Ne	-	1	-
Spring break	-	Jarní prázdniny	Neužívá se	Pouze "break" (M.)	-	1	-
Ostatní, metafora / metonymie							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Menej, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Blonde	-	Přítelkyně	Pouze v prvotním významu jako "blondýna"	Ano (M.+W.)	-	1	Pochází-li to z převažující barvy vlasů, jedná se o metonymii

Bourrer le cerveau (se)	Étudier à la dernière minute	Šrotit se	Používá se spíše "se bourrer le crâne" (nacpat si lebku) ve smyslu "apprendre plein de trucs pas forcément utiles d'un coup" (naučit se plno (ne)užitečných věcí najednou)	Ne	-	1	Metafora
Cartable	Classeur	Desky, pořadač, šanon	Ve Francii to znamená aktovka	Ano (M.+W.)	-	1	Původně význam "grand portefeuille" - jak aktovka, tak desky slouží k přenášení papírů
C'est à chier	Un travail très baclé	Odfláknutá práce	Také se používá	Ne	-	1	Metafora
Comme un malade	Beaucoup	Jako magor	Také se používá	Ano (W.)	Je vais étudier comme un malade	1	Metafora / přirovnání
Ostatní, původ různý / neznámý							
Slangový výraz	Respondenty uvedený význam	Význam v češtině	Užíváno ve Francii?	Referenční slovníky (Menej, Wikébec)	Variace / také ve spojení	Koli krát	Komentář
Arsoudre dans l'patelin	Revenir dans son petit coin de pays	Vrátit se do rodného kraje	Neužívá se	Pouze "arsoudre" = "arriver" (W.)	-	1	-

Congé	Vacances	Prázky	Používá se jen ve významu "dovolená" v zaměstnání	Ne	Congés (pour force majeure) = sněhové / dešťové prázdniny	3	V 10.století "cumgiet" = povolení odejít
Crisser son camp	S'en aller, partir immédiatement	Vypadnout	Neužívá se	Ano (M.+W.)	Je criss mon camp	1	Od vulgarismu "criss"
Googler	-	Gúglit	Také se používá	Ne	Google	2	Verbalizace jména "Google" přidáním přípony "er"
Lâcher	Abandonner	Vykašlat se (na)	Také se používá, především však s významem "upustit"	Ano (M.)	Lâcher l'école	3	-
Pédagogique	Journée pédagogique	Učitelské volno	Neužívá se	Ne	-	1	Elipsa
Pogner le cul / beigne (se)	Ne rien faire	Nic nedělat, flákat se	Neužívá se	Ano (M.+W.)	-	1	Viz "pogner" v tématu "studentské večírky"
Réurgiter la matière	Écrire mot à mot ce que l'enseignant a dit	Odrecitovat látku	Rozumí tomu, ale nepoužívají to	Ne	-	1	Réurgiter = odříkat
Relâche	Semaine intersemestre	Prázdniny, volno mezi semestry	Neužívá se	Ano (M.)	La semaine de relâche	2	Pochází ze staré fj

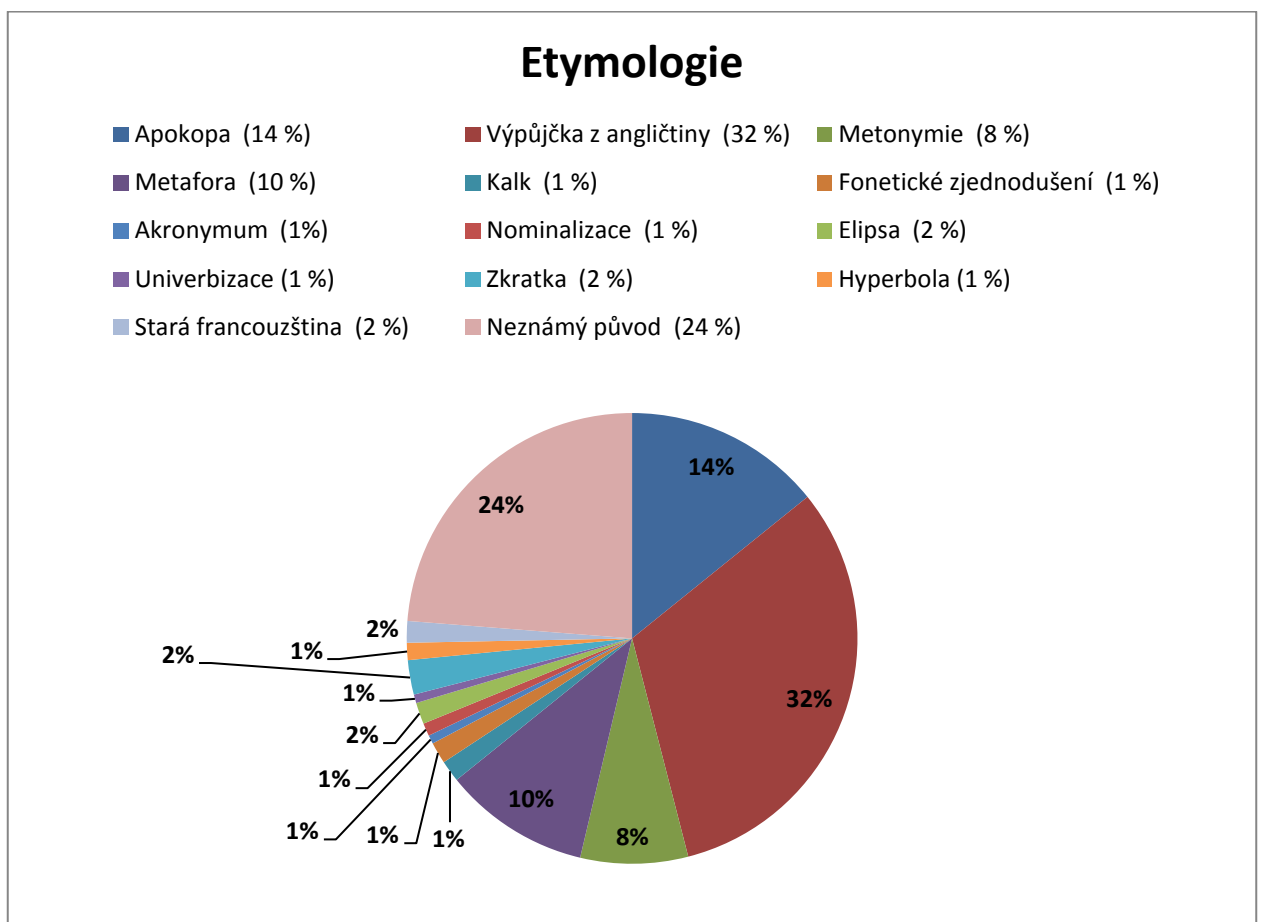
4.4. Shrnutí výsledků výzkumu

Celkem jsme sesbírali 325 slangových výrazů.

Největší část z nich (32 %) je převzata z angličtiny. Toto je pravděpodobně zapříčiněno geografickou pozicí Québecu, kdy je tato frankofonní provincie obklopena anglofonním zbytkem Kanady a nejbližším státem je USA, kde se také mluví anglicky.

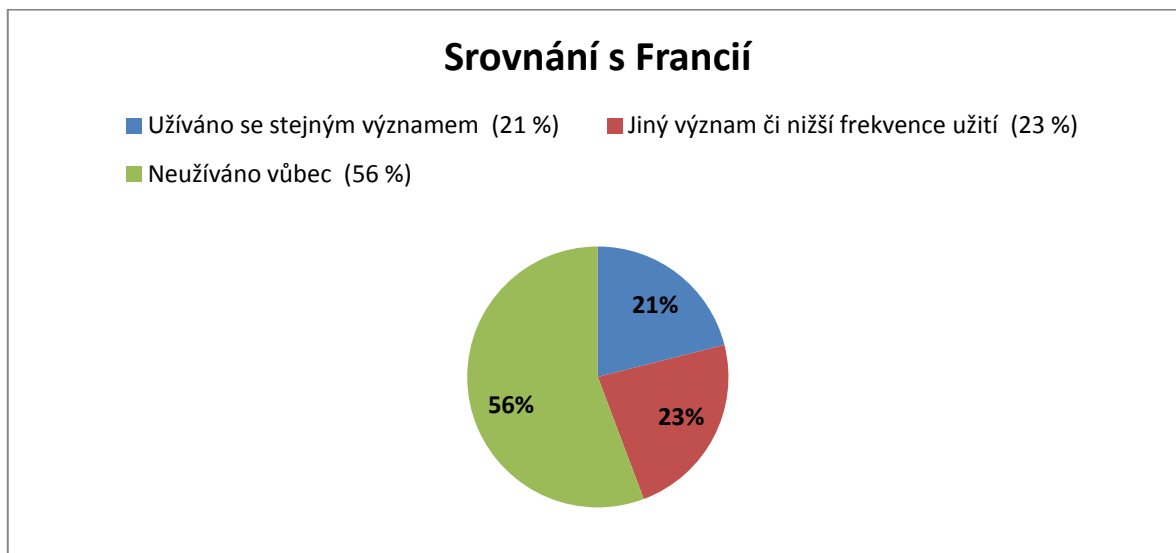
14 % výrazů je tvořeno apokopou, 10 % metaforou a 8 % metonymií. Zbylé procesy tvorby slangových výrazů (kalkování, fonetické zjednodušení, akronymum, nominalizace, elipsa, univerbizace, zkratka či hyperbola) jsou zastoupeny výrazně méně (0,3 % - 1,5 %).

Následující graf ilustruje etymologii sesbíraných výrazů:

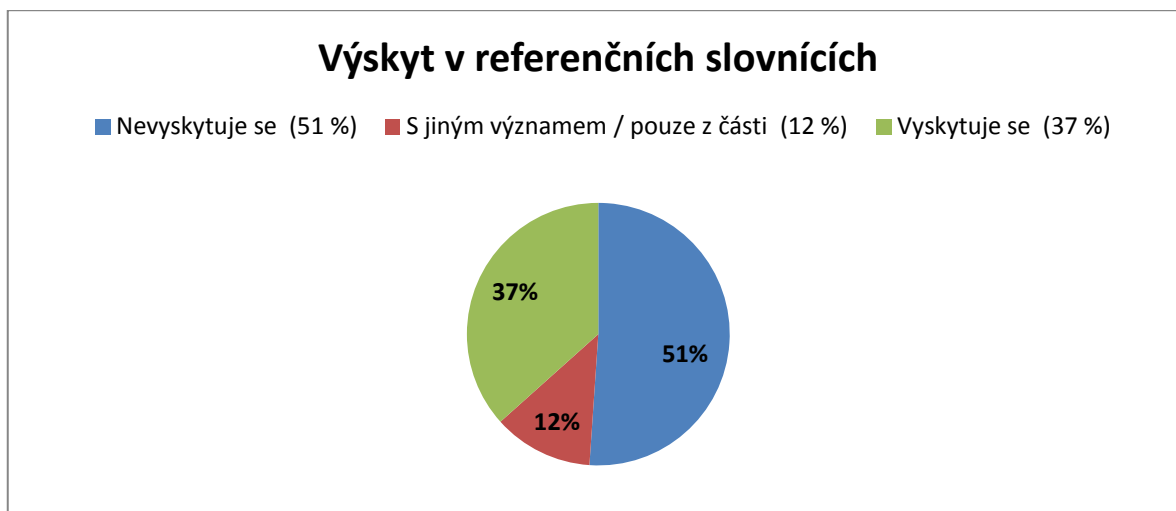
Ze všech 325 sesbíraných výrazů jich je 22 % užíváno se stejným významem i ve Francii. 23 % má odlišný význam či je užíváno s výrazně nižší frekvencí a konečně celých 55 % se neužívá vůbec. Zde můžeme vidět, že lexikální rozdíly jsou mezi Francií a Québecem poměrně značné.

Srovnání s francouzštinou ve Francii můžeme vidět znázorněné v následujícím grafu:

V referenčních slovnících se se stejným významem nachází pouze 37 % všech výrazů. Dalších 12 % v nich figuruje buď s jiným významem či pouze jako část delšího spojení. A konečně 51 % výrazů sesbíraných dotazníkovým šetřením nefiguruje ani v jednom z referenčních slovníků. Toto číslo jasně dokazuje, jak se slangová mluva vyvíjí rychle a je tak těžké její vývoj zachytit do tištěných publikací.

V následujícím grafu znázorňujeme výsledky výskytu v referenčních slovnících:

Závěr

Cílem této bakalářské práce zaměřené na studentský slang v québecké francouzštině bylo sestavit korpus výrazů a následně jej analyzovat z formálního i sémantického úhlu pohledu.

Práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou.

V první polovině teoretické části je představena historie francouzštiny v Québeku. Tato kanadská provincie je frankofonní již od 17. století, kdy byl americký kontinent kolonizován mořeplavci z Francie. Od té doby prošla tamní francouzština dlouhým vývojem, při kterém bojovala o přežití vedle všudypřítomné angličtiny. Důležitou roli v tomto boji hrál především "Úřad pro francouzský jazyk" ("*Office québécois de la langue française*"), který je dodnes velmi významnou jazykovou institucí.

Dále tato část obsahuje prezentaci hlavních rozdílů mezi francouzštinou v Québeku a ve Francii. Tyto rozdíly jsou dané především vzdáleností, která dělí Ameriku od Evropy a zcela jinou mimojazykovou skutečností, ve které se nacházejí mluvčí obou zemí. Dnes tak zjišťujeme, že v Québeku jsou používána slova pro obyvatele Francie nerozumitelná či že Québečané používají oproti Francouzům zjednodušené gramatické konstrukce. Québecké lexikum je také poznamenáno osidlováním kolonie na lodích a obsahuje tak mnohé výrazy s původně námořnickou konotací. Značný rozdíl je i na úrovni anglicismů, kdy jsou v Québeku kopírované anglické konstrukce vět a užívaná anglická výplňková slova. Dalším zajímavým rozdílem je způsob klení a urážení, protože québecká francouzština čerpá téměř výhradně ze slov spojených s náboženstvím.

Ve druhé polovině teoretické části nejprve definujeme slang, následuje představení nejčastějších způsobů tvorby slangových výrazů. Na prvním místě to jsou procesy sémantické (výpůjčka, metafora a metonymie) a na druhém místě to jsou procesy formální (zkracování, univerbizace, apokopa, afereze, kalk a elipsa).

V praktické části nejprve prezentujeme náš výzkum (výběr respondentů pro dotazníkové šetření, rešerše slangových výrazů v tištěných a elektronických zdrojích) a ten následně analyzujeme. Největší část naší práce tak zabírá tabulka představující kompletní korpus sesbíraných výrazů (celkem jsme jich shromáždili 325) a jejich analýzu. Tato tabulka obsahuje kromě definice uvedené respondenty i srovnání

s francouzštinou ve Francii, český překlad, ortografické variace, počet výskytů a etymologii každého spojení. V posledním sloupci tabulky je prostor pro komentář.

Poté shrnujeme výsledky výzkumu. Pomocí grafů znázorňujeme původ pojmů, jejich srovnání s francouzštinou ve Francii a výskyt v referenčních slovnících. Ukázalo se, že největší část spojení (32 %) je převzata z angličtiny, 14 % výrazů je tvořeno apokopou, 10 % metaforou a 8 % metonymií. 22 % ze všech 325 sesbíraných výrazů je užíváno se stejným významem i ve Francii, 23 % má význam odlišný a 55 % se neužívá vůbec. V alespoň jednom z referenčních slovníků se vyskytuje pouze 37 % výrazů. 51 % sesbíraných pojmů v nich nefiguruje. Zbylých 12 % má ve slovnících jiný význam.

Výzkum studentského slangu v Québeku se ukázal být značně obohacující zkušeností. Vhledem k neustálému vývoji jazyka je obzvláště hovorová mluva velice dynamická a její zachycení a popsání je tak poměrně komplexním úkolem. Z důvodu širšího tématu jsme svůj výzkum zúžili pouze na výrazy vztahující se ke studiu či studentskému životu, a přesto jsme sesbírali více než 300 spojení. Bylo by proto zajímavé učinit hlubší studii studentského slangu v Québeku, tentokrát zaměřující se i na jiné oblasti (například cestování, volný čas či brigádu).

Résumé

Ce mémoire traite du langage des étudiants du Québec. L'objectif de ce mémoire est d'établir un corpus des expressions utilisées par les étudiants québécois. Puisque ce sujet aurait été trop vaste, nous avons décidé de nous intéresser uniquement aux expressions liées aux études et à l'université, éventuellement liées à la vie étudiante.

Le mémoire est divisé en deux parties majeures - une partie théorique et une partie pratique.

Dans la partie théorique, nous présentons d'abord le français au Québec du point de vue historique. Nous répondons, entre autres, à la question "Pourquoi parle-t-on français dans cette province?" Nous montrons ensuite les différences majeures entre le français de France et le français du Québec. En effet, il s'agit de deux variétés de la même langue bien distinctes et ces différences pourraient être surprenantes pour certains locuteurs. En écrivant cette partie du mémoire, nous avons principalement puisé les informations dans le livre de Jaromír Kadlec *Francouzština v Kanadě (2005)*.

La seconde moitié de la partie théorique est consacrée aux définitions linguistiques des termes employés lors de l'analyse des expressions recueillies. Nous pouvons y trouver la définition de l'argot, de l'argot de métiers ainsi que de l'argot sociologique. Ensuite, nous démontrons les procédés les plus souvent utilisés lors de la formation des expressions familières. Il s'agit de deux types de procédés, sémantiques et formels. Parmi les procédés sémantiques nous classons l'emprunt à une autre langue, la métaphore et la métonymie. En ce qui concerne les procédés formels, nous y trouverons la troncation (l'apocope et l'aphérèse), la siglaison, l'acronyme, le télescopage (les mots-valises), le calque et l'ellipse. Pour cette partie du mémoire nous avons principalement utilisé l'encyclopédie *Encyklopedický slovník češtiny (2002)* des auteurs P. Karlíka, M. Nekula et J. Pleskalová et l'oeuvre de J.-P. Goudailler *Comment tu tchatches! (2001)*.

Dans la partie pratique nous présentons tout d'abord notre recherche dans les livres consacrés au français québécois ainsi que sur les sites Internet spécialisés. Après cette pré-étude de la problématique, nous avons construit un questionnaire que nous avons envoyé aux étudiants Québécois. Ce questionnaire comprend 10 thèmes qui ont un lien avec les études. Ces dix thèmes sont: la nourriture, les examens, les cours,

les étudiant(e)s, les soirées, le campus, le personnel académique, le logement, le sport et le transport. À ceci s'ajoute la possibilité "autre" pour que les sondés puissent donner n'importe quelles autres expressions qui leur seraient venues à l'esprit pendant le remplissage du questionnaire et qui ne seraient pas forcément liées avec les 10 sujets précédents. Nous avons choisi de poser des questions ouvertes, formulées de la façon suivante: "Notez des mots/expressions qui vous viennent à l'esprit quand on dit *"le personnel académique"*, puis ajoutez les équivalents argotiques/familiers, s'ils existent." Nous avons ajouté chaque fois un ou deux exemples pour être certains que les sondés comprennent bien la consigne. De cette façon, nous avons pu prendre en compte 100 % des réponses, puisque même les questionnaires qui n'étaient pas entièrement remplis comportaient de nouvelles expressions.

La plus grande partie de notre mémoire (et sa valeur ajoutée) est construite à partir de l'analyse des résultats des questionnaires. Nous avons recueillis 325 expressions que nous avons analysées d'un point de vue sémantique et formel. Pour une meilleure lisibilité, nous avons reclassé ces expressions dans des tableaux en fonction du thème principal et ensuite nous les avons classées par étymologie et par ordre alphabétique. Pour chaque expression nous donnons une définition en français, une traduction en tchèque et nous indiquons son usage en France. Nous montrons également si elle se trouve dans un des 2 dictionnaires de référence (*Dictionnaire québécois-français, 2003* de Lionel Meney ou dictionnaire en ligne *Wikébec.org*), quelles sont ses variations orthographiques et combien de fois elle a été mentionnée.

Les résultats sont les suivants:

Parmi toutes les expressions 32 % sont empruntées à l'anglais. Ceci peut s'expliquer par la localisation géographique du Québec. 14 % des expressions sont formées par l'apocope, ce qui reflète l'économie du langage parlé. 10 % sont formées par la métaphore et 8 % par la métonymie.

Concernant les ressemblances avec le français de France, 22 % des expressions sont utilisées avec le même sens qu'en France. 23 % ont un sens différent ou sont utilisées avec une fréquence moindre et enfin 55 % des expressions ne sont pas du tout connues en France. Ceci montre qu'il s'agit bien d'une variété distincte de la langue.

Seulement 37 % des expressions ont figuré dans les dictionnaires de référence. 51 % n'y ont pas été mentionnées et les 12 % qui restent y sont figurées, mais avec un sens différent.

Travailler sur le langage des étudiants au Québec fut une expérience très enrichissante. Néanmoins, à cause des contraintes liées à l'étendue du mémoire, nous avons dû nous limiter aux expressions associées aux études et à l'école. Malgré cette limitation nous avons pu recueillir plus de 300 réponses. Il serait donc intéressant de pouvoir élargir cette étude en se concentrant également sur d'autres sujets de la vie étudiante, par exemple les loisirs, les voyages ou bien les jobs étudiants.

Prameny a literatura

Literatura

- BLAKE, Raymond. *Beyond National Dreams: Essays on Canadian Citizenship and Nationalism*. Vyd. 1. Kanada: Fitzhenry & Whiteside, 2009, 432 s. ISBN 978-1550419696
- CARADEC, François. *Dictionnaire français argotique et populaire*. Vyd. 2. France: Éditions Larousse, 2006, 297 s. ISBN 2-03-582694-2
- COLLECTIF ULYSEE. *Le québécois pour mieux voyager*. Vyd. 5. Kanada: Guides de voyage Ulysee, 2010, 192 s. ISBN 9782894649268
- DETEY, Sylvain. *Les variétés du français parlé dans l'espace francophone*. Paris: Éditions Ophrys, 2010, 296 s. ISBN 978-2-7080-1283-7
- DUCHÁČEK, Otto. *Précis de sémantique française*. Brno: Univerzita J. E. Purkyně, 1967
- DUNETON, Claude. *Le guide du français familier*. France: Éditions du seuil, 1998, 593 s. ISBN 2702818595
- GOUDAILLER, Jean-Pierre, *Comment tu tchatches!*. Paris: Maisonneuve et Larose, 2001, 306 s. ISBN 2-7068-1476-4
- COLLECTIF GUIDES GALLIMARD. *Québec*. France: Encyclopédies du Voyage Gallimard, 1995, 408 s. ISBN 2742401822
- HINDELBRAND, Zuzana. *Emprunts lexicaux à l'allemand dans le français contemporain*. Vyd. 1. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012, 158 s. ISBN 978-80-244-3217-5
- KADLEC, Jaromír. *Francouzština v Kanadě*. Vyd. 1. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2005, 384 s. ISBN 80-244-0976-3
- KARLÍK, Petr, NEKULA, Marek, PLESKALOVÁ, Jana. (eds.). *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Lidové noviny, 2002, 604 s. ISBN 80-7106-484-X
- KERNEL, Eliane-Girard-Brigitte. *Le vrai langage des jeunes expliqué aux parents*. France: Editions Albin Michel, 1996, 269 s. ISBN 978-2226087959
- MENEY, Lionel. *Dictionnaire québécois-français*. Vyd. 2. Montréal: Guérin, 1999, 1884 s. ISBN 2-7601-6572-8
- NIKLAS-SALMIEN, Aïno. *La lexicologie*. Paris: Armand Colin, 1997, 187 s. ISBN 2-200-26936-6
- PICOCHÉ, Jacqueline. *Précis de lexicologie française*. France: Nathan Université, 1995, 191 s. ISBN 9782091905471
- SEGUIN, Boris, TEILLARD, Frédéric. *Les céfrans parlent aux Français*. France: Calmann-Lévy, 1996, 277 s. ISBN 2702125875
- SINCLAIR, Robinson. *Manuel pratique du français canadien*. Kanada: Macmillan of Canada, 1975, 172 s. ISBN 0770510280

- KOLEKTIV AUTORŮ. *Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost*. Praha: Academia, 2010, 648 s. ISBN 978-80-200-1080-3
- TICHÁ, Zdeňka, SKOPEC, Luboš. *Tři slangové slovníky*. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2001, 62 s. ISBN 80-246-0210-5
- VALANTIN, Christian. *Le monde de la francophonie*. Paris: Nathan, 2007, 319 s. ISBN 978-209-882177-4
- WALTER, Henriette. *L'Aventure des mots français venus d'ailleurs*. Paris: Éditions Robert Laffont, S.A., 1999, 472 s. ISBN 2253146897

Internetové zdroje

- ACADEMIC < <http://www.fracademic.com/> >
- DICTIONNAIRE QUÉBÉCOIS < <http://www.dictionnaire-quebecois.com/> >
- DODODFUN < <https://www.youtube.com/watch?v=1GeNocpPXFw> >
- ENCYKLOPEDIÉ LINGVISTIKY < <http://oltk.upol.cz/encyklopedie/> >
- GOOGLE MAPY < <https://www.google.ca/maps> >
- GOUVERNEMENT DU QUÉBEC
< <http://www2.publicationsduquebec.gouv.qc.ca> >
- IMMIGRER < <http://www.immigrer.com/> >
- LEXILOGOS < <http://www.lexilogos.com/> >
- LINGUISTES < <http://www.linguistes.com/> >
- OFFICE QUÉBÉCOIS DE LA LANGUE FRANÇAISE
< <http://bdl.oqlf.gouv.qc.ca/> >
- POLYGLOTDREAM < <http://www.thepolyglotdream.com/> >
- SLOVNÍK CIZÍCH SLOV ONLINE < <http://slovník-cizich-slov.abz.cz/> >
- SOCHOREK, Radim < <http://www.sochorek.cz/> >
- STATISTICS CANADA < <http://geodepot.statcan.gc.ca> >
- TOUPINISÉE, Céline < <https://www.youtube.com/watch?v=GiG1Vty2Ujk> >
- WIKÉBEC < <http://www.wikebec.org/> >
- WIKIPÉDIA < <http://en.wikipedia.org/> >

Přílohy

1. Dotazník

Questionnaire - langage des étudiant(e)s en français québécois

Bonjour tout le monde!

Pour mon mémoire de licence je fais un questionnaire sur le langage des étudiant(e)s au Québec.

Pourriez-vous sacrifier un peu de votre temps et m'aider en le remplissant?

Merci beaucoup, vos réponses me seront très utiles!

Eliška

Sexe: F / M

Age: -18 / 18-26 / 26 +

Domicile (Ville): _____

Lieu d'études (Ville, nom de l'établissement): _____

Type de l'école (Université, CEGEP,...): _____

Langue maternelle: français / anglais / les deux

Parle anglais: oui / un peu / pas du tout

1) Notez des mots/expressions qui vous viennent à l'esprit quand on dit "**la nourriture des étudiant(e)s**", puis ajoutez les équivalents argotiques/familiers, s'ils existent.

Exemples: cafétéria = CAF

manger des spaghettis = manger du spag

2) Notez des mots/expressions qui vous viennent à l'esprit quand on dit "**les examens**", puis ajoutez les équivalents argotiques/familiers, s'ils existent.

Exemple: échouer à un examen = couler / pocher un exam

3) Notez des mots/expressions qui vous viennent à l'esprit quand on dit "**les cours**", puis ajoutez les équivalents argotiques/familiers, s'ils existent.

Exemples: religion = relish

manquer volontairement les cours = foxer les cours

4) Notez des mots/expressions qui vous viennent à l'esprit quand on dit "**les étudiant(e)s**", puis ajoutez les équivalents argotiques/familiers, s'ils existent.

*Exemples: ceux qui écoutent du hip-hop et qui s'habillent très large = yo
étudiants en dernière année = finissants*

5) Notez des mots/expressions qui vous viennent à l'esprit quand on dit "**les soirées étudiantes**", puis ajoutez les équivalents argotiques/familiers, s'ils existent.

*Exemples: la fête / la soirée = le party
l'avoir échappé = avoir été trop saoul*

6) Notez des mots/expressions qui vous viennent à l'esprit quand on dit "**le campus**", puis ajoutez les équivalents argotiques/familiers, s'ils existent.

Exemple: bibliothèque universitaire = bibli

7) Notez des mots/expressions qui vous viennent à l'esprit quand on dit "**le personnel académique**", puis ajoutez les équivalents argotiques/familiers, s'ils existent.

*Exemples: professeur = prof
chargé de laboratoire = chargé*

8) Notez des mots/expressions qui vous viennent à l'esprit quand on dit "**le logement des étudiant(e)s**", puis ajoutez les équivalents argotiques/familiers, s'ils existent.

Exemple: résidence universitaire = réz'

9) Notez des mots/expressions qui vous viennent à l'esprit quand on dit "**le sport à l'école**", puis ajoutez les équivalents argotiques/familiers, s'ils existent.

*Exemples: éducation physique = edphy/édu
pom pom girls = cheer*

10) Notez des mots/expressions qui vous viennent à l'esprit quand on dit "**le transport**", puis ajoutez les équivalents argotiques/familiers, s'ils existent.

Exemple: l'autobus scolaire = le bus jaune

Y a-t-il d'autres mots/expressions qui vous viennent à l'esprit quand on parle des études, de l'école, des vacances, ... en général?

(exemples: débarquer de l'école, catcher, froshweek, turkey dump, google, buddy program, moodle,...)

Merci beaucoup d'avoir répondu!

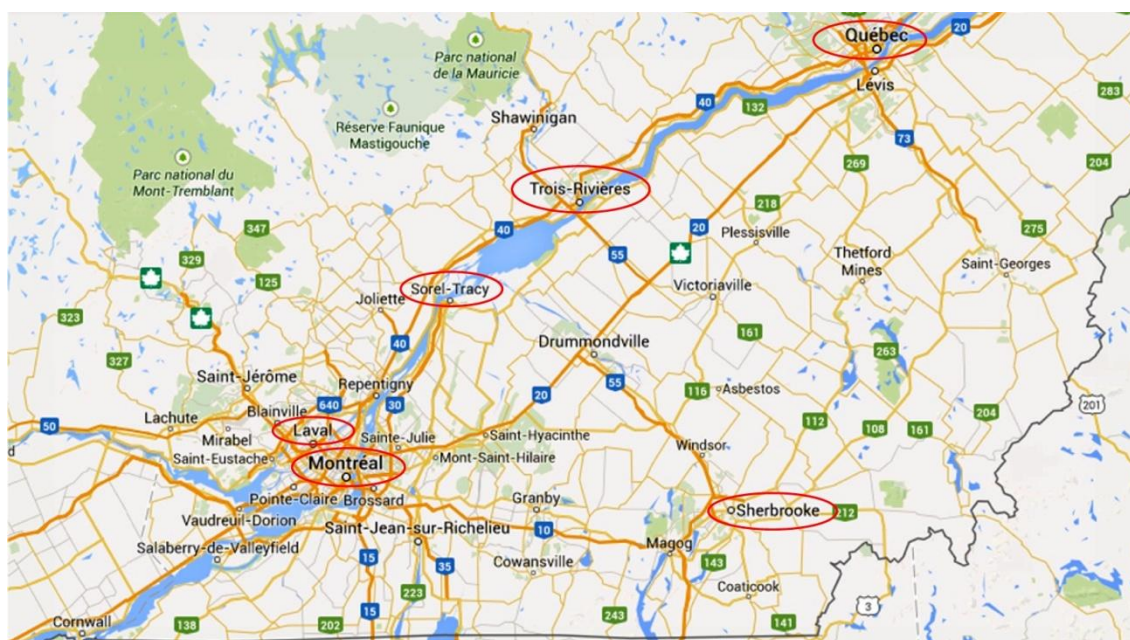
2. Geografický původ respondentů

Zde najdete mapu Québecu s vyznačeným územím, odkud pocházeli respondenti.⁴⁸

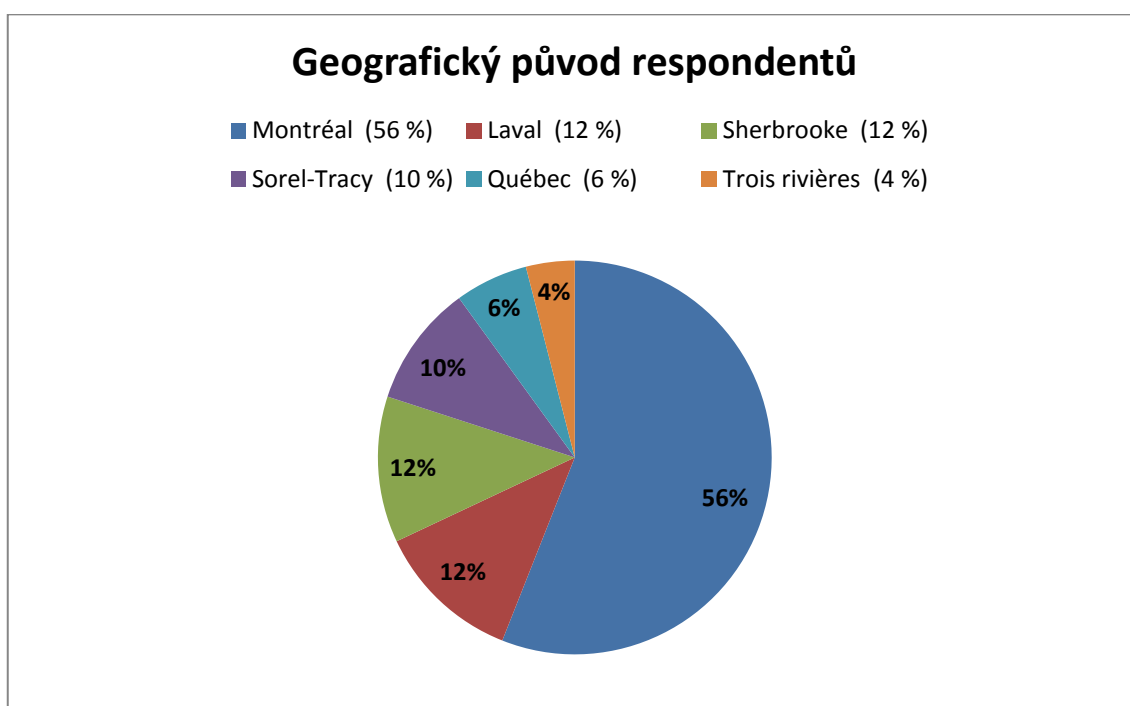

⁴⁸ <https://www.google.ca/maps>

Zde jsou vyznačena konkrétní města, odkud pocházejí.⁴⁹

A na závěr ilustrační graf se znázorněním procentuálního poměru původu respondentů.

⁴⁹ <https://www.google.ca/maps>

3. Glosář

1 et demi

Byt 1+kk

4 à 8 /; 5 à 7

Studentské středy

30 / 18 (1a)

Třicítka, osmnáctka (bus)

A

Anard

Aktivista

Anarchistes

Umělci

API

Výchovný poradce

Appart

Byt

Appart de l'uni

Kolej

Arsou

Pojď

Arsoudre dans l'patelin

Vrátit se do rodného kraje

Art Dram

Dramat'ák

Arts Plates

Výtvarka

Assistant

Praktikant

Asso

Studentský klub

Au cours

Na hodinu

Auto

Auto

Avoir l'esprit plus grand que la pensée

Mít velké oči

Avoir mal au cheveux

Třeštit hlava

Avoir un blanc

Mít výpadek

B

Bad

Badminton

Bad

Zabijácký (zajímavý)

Bamboula	Párty
Bandit	Studijní/sekretariát/zahr. vztahy
Basket	Basket
Bécosse	Záchody
Bécycle	Kolo
Beurre de peanut	Burákové máslo
BH	Mleté hovězí
Bibli	Knihovna
Bicycle à gaz	Motorka
Bike	Kolo
Bio	Bižule
Black out (avoir)	Mít vokno
Blé d'Inde	Kukuřice
Blonde	Přítelkyně
BMW	Autobus, metro + chůze
Bolle	Hlavička
Bouette	UHO (univerzální hnědá omáčka)
Bouffer / Bouffe	Jíst / Jídlo
Bougon	Kuřák
Bouilli	Kejda
Bourrer le cerveau (se)	Šrotit se
Brosse	Párty
Broue	Pěna / pivo
Bugger	Zaseknout se (neznat odpověď)
Building	Budova
Burfer	Zvracet
Bus	Autobus

Bus jaune	Školní autobus
Butcher	Zazdít to, sesmolit (zkoušku)
Buzzé	Zhulený
C	
Caf'	Bufet
Café	Studentská kavárna
Caille	Topení
Caler	Exovat
Canter (se)	Sednout si
Ça goûte bon	Je to výborné
Cartable	Desky, pořadač, šanon
Catcher	Chápat
CEGEP	Škola (speciální v Québeku)
Cell	Mobil
C'est à chier	Odfláknutá práce
Clancher	Rychle napsat
Classe	Třída
Club	Klub, disko
Cogner des clous	Usnout při hodině / Zavírat se oči
Cohorte	Ročník
Coller les plombs (se)	Popíjet
Coloc	Spolubydla
Comme un malade	Jako magor
Congé	Prázky
Coop	Studenty vedený obchod
Cosom	Hokejbal

Couler	Propadnout, nedat to
Cours d'exdra	Divadelní rétorika
Crinqué	Super motivovaný
Crisser son camp	Vypadnout
D	
Dead	Dát to (zkoušku)
Décalissé	Našrot
Dégobiller	Zvracet
Dégonné	Na šrot
Démoli	Na šrot
Dep	Večerka
Détruire	Dát to, uspět
Devoir sur table	Zkouška (psaná ve škole)
Déwrenché	Na šrot
Directeurs	Studijní/sekretariát/zahr. vztahy
Douchebag	Šampón
Drette sa palette	Přímá nahrávka
Drink	Drink, pití
Dropper	Vykašlat se na
Drunk	Opilý
Dumpster diving	Vybírání jídla z kontejnerů
Du Thai	Thajská kuchyně
E	
Easy	Jednoduchý
Éduc	Těláč

Échappé	Opilý
Éméché	Jemně opilý
Emo	Emo, emák
En pouce	Stopem
En virer une bonne	Zapařit si
EPS	Tělák
Étendre de la sauce	Rozepisovat omáčku
Être down pour qqch	Mít chuť
Être full	Být plný
Être saoul comme une botte	Být na šrot
Étudiant en session 1/2/3/4	Prváci / druháci /...
Event	Večírek, událost
Examen à choix multiple	Zkouška s možnostmi a,b,c
Examen de mi-session / de fin-session	Zk. v průběhu / na konci semestru
Explosé	Na šrot
F	
Fac	Fakulta
Fail	Nedat to
Faire avoir (se)	Nechat se nachytat
Faire violer (se)	Dostat nandáno
Fait	Na šrot
Feel	Vidět to
Feeling	V náladě
Fendu	Na šrot
Fin de session	Zkouškové
Fini	Opilý

Finissants	Maturanti
Fix	Kolo bez brzd
Foirer	Nedat to
Foot	Americký fotbal
Foxer	Hákovat
FPE	Rodinná výchova
Frigidaire	Lednička
Fuck up	Nedat to, po*rat to
G	
Game	Zápas
Gang	Skupina (přátel), banda
Garda	Sekurit'ák
Geeks	Ajt'áci, geek
Gelé	Být na tripu
Geo	Zemák
Glandeurs	Flákači, zevlovači
Goaler	Brankář
Googler	Gúglit
Gothique	Gotici
Grabuge	Vandal
Grill-tchése	Toast
Gym	Tělák, tělocvična, posilka
H	
Haboubs	Hust'áci, drsňáci, borci
Hall	Vstupní hala

Hamburgeois	Hamburger
Hangover	Vopice, den po párty
High	Sjetý, na drogách
Hippie	Hipísák
Hipsters	Hipsteři
Hot	Hvězdy

CH

Chambre	Kolej
Char	Auto
Chargé	Učitel; vedoucí laboratoře
Chaud	Namol
Cheap	Levné jídlo
Cheer	Roztleskávačky
Chien chaud	Párek v rohlíku
Chier	Po*rat to, potit krev
Chifter	Obehrát
Chilleurs	Flákači, pohodáři
Chilling / chiller	Zevlení, pohoda / relaxovat
Chix	Barbína
Chocker	Hákovat (jít za školu)
Chum	Kámoš / přítel

I

Intello	Intelektuál, chytrolín
Initié	Prvák v rituálu zasvěcení

J

Jam	Oslava, jamování
Jeudredi	Čtvrteční párty
Jumper le métro	Jet načerno
J'va à mon exam	Jdu na zkoušku

K

Kraft	Polotovar (těstoviny + sýr)
-------	-----------------------------

L

Lab	PC učebna
Lâcher	Vykašlat se (na)
Laptop	PC, komp
Late (être)	Přijít pozdě
Leftovers	Zbytky
Lèche-cul	Vlezdoprdelka
Lift	Odvoz
Liqueur	Nealko nápoj
Loafer	Jít za školu / poflakovat se
Local	Třída
Longboard	Longboard (dlouhý skateboard)
Louper	Zmeškat hodinu
Lunch	Oběd / svačina

M

Madame d'la bibli	Knihovnice
Magané	Být na šrot
Malade	Hrozně super
Manger une volé	Dostat ránu
Mangeux de marde	Šťastlivec / vyčůránek
Marde (de)	Na ho*no
Math	Matika
Mécano	Mechanika / strojírna
Melon d'eau	Meloun (vodní)
Métaleux	Metaláci / rokeři
Métro	Metro
Minoune	Rachotina
Moineau	Košíček
Motté	Socka
Munchies	Žravost
Muscu	Posilování

N

Nerds	Nerdi, šprti
Nouveaux	Nováčci, zelenáči, prváci

O

Open house	Párty doma, otevřená příchozím
Owner	Dát to (s přehledem)

P

Paqueté	Nadraný
Partir s'a dérape	Ožrat se
Partir sur la go	Slavit, rozjet to
Party	Párty
Passed out	Být opilý, KO
Passer	Udělat zkoušku
Passer l'examen sur les fesses	Projít s odřenýma ušima
Patcher	Zvracet
Pâté chinois	Tradiční nákyp
Pédagogique	Učitelské volno
Pelleté	Velká porce
Pété	Sjetý
Péter la balloune	Být opilý
Petite frette	Pivko
Philo	Filozofie
Piaule	Dům, barák
Pick-up	Pick-up
Pipis	Pipky
Piuker	Zvracet
Pizz	Pizza
Planche	Prkno
Planter (se)	Zvorat to, rupnout
Plate	Nudný
Plotes	Děvky, kokety, kočičky
Plotte à puck	Holky svádějící hokejisty
PMU	Požární a evakuační plán

Pogné	Super atmosféra
Pogner le cul / beigne (se)	Nic nedělat, flákat se
Poche	Nudný
Pocher	Zazdít to
Poser une plaque	Hodit šavli
Potteux	Zhulenci
Pouilleux	Otrhanec, socka
Poule	Kuřecí
Pout	Poutine
Premières année	Prváci
Prison	Škola / vězení
Procrastiner	Prokrastinovat
Prof	Učitel
Psy	Psycholog
Psychoed	Specializovaný učitel
Psychosauce	Socio-psychologie
PU	Univerzitní párty
Pu bien / là	Být mimo, opilý
Pub	Hospoda, bar
Pub U	Studentský bar
Puff (prendre une)	Potáhnout si
R	
Ramen	Japonské těstoviny
Rapaces	Hulvát
Rape	Zmáknout to (zkoušku)
Réguine	Starý křáp (auto)

Régurgiter la matière	Odrecitovat látku
Réchaud	V náladě
Rejets	Samotáři, asociálové
Relâche	Prázdniny
Remplaçant	Náhradní učitel / supl
Rentrer chez nous	Jít domů, k nám
Rentrer chez vous	Jít k někomu, k vám
Respo	Vedoucí laboratoře
Restants	Zbytky
Rester à jeun	Nepít, abstinovat
Resto	Restaurace
Retourner les bottines (se)	Být v náladě, rozjet to
Réz'	Kolej
Roteux	Párek v rohlíku
Rôtis	Topinka
Running shoes	Běhací boty, tenisky
Rusher	Mít toho nad hlavu
S	
Salle de bain	WC
Salle d'expo	Výstavní síň
Salle de muscu	Posilovna
Sannouitch	Sendvič
Saouler (se)	Ožrat se, ztřískat se
Science zu-zu	Humanitní vědy
Secondaire (les étudiants du)	Středoškoláci
Sécurité	Sekurit'ák

Sentir le fond de la tonne	Smrdět alkoholem
Se sucrer le bec	Nasladit se
School	Škola
Skate	Skejt
Skipper une question	Přeskočit otázku
Skipper	Jít za školu
Skippeurs	Záškoláci
Slackeux	Záškolák
Slot	Štětky, kokety
Smart	Chytrý
Soccer	Fotbal
Socio	Sociologie
Sous-marin	Sendvič (oválný)
Spring break	Jarní prázdniny
Squatter	Squattovat
STM	Montréalská MHD
Student	Dobrý student / šprt
Suppléant	Supl / záskok
T	
Taste	Lahodný
Team	Tým
Tech	Pracovník laboratoře
Tipsy	V náladě
Toff	Těžký
Topper	Mít super známku
Torcher (l'examen)	Povodit si (vysmahnout) zkoušku

Torcher (se)	Ztřískat se
Tôsse	Topinka
Tourtière	Tradiční masový nákyp
Touski	Zbytky
Tram	Lítačka
Truck	Kamion
Turn up	Rozjetá párty
V	
Veiller / veillée	Jít ven, jít do města, jít pařit / párty
Vélo	Kolo
Vendredi	Páteční popíjení vína
Volley	Volejbal
W	
Weed	Tráva
Win	Dát to
Z	
Zézette	Skůtr